ቁጥር/Ref.No ገንዘብ/ኮሚ/126
ቀን/Date 23/11/2018

ለአማራ ክልል ገቢዎች ቢሮ

ባህርዳር

ጉዳዩ፡- <u>የጸደቀ መመሪያ ስለመላክ፣</u>

በክልሉ የገቢ ግብር ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 301/2018 አንቀጽ 3 ንዑስ አንቀጽ 4 መሰረት የደረጃ "ሀ" እና "ለ" ግብር ከፋዮች በቁርጥ ለሚወሰንላቸው ተሸከርካሪዎች ከመቀጠር የሚገኝ ግብር ማስከፈያ መመሪያ በፍትህ ቢሮ አስተያየት የተሰጠበት እና በቢሮው የፀደቀውን የአፈጻጸም መመሪያ ስራ ላይ እንዲውል በየደረጃው ለሚገኙ ተቋማት በማሳወቅ ለአፈፃፀሙ ተገቢውን ክትትል እንድታደርጉ በማለት አሳውቃለሁ።

"ከሰላምታ ጋር"

አታላይ ጥላሁን ጫኔ
ቢሮ ኃላፊ

ግልባጭ//

- ለ ----------ዞንና ከተማ አስተዳደር ገንዘብ መምሪያ
- ለቢሮው ህግ አገልግሎት ክፍል
- ለፊስካል ፖሊሲ ዳይሬክቶሬት

<u>ገንዘብ ቢሮ</u>

መመሪያ ቁጥር 148/2018 ዓ/ም

በአማራ ብሔራዊ ክልል ውስጥ ለሚገኙ በተለያየ የንግድ ሥራ እና ቤት በማከራየት ለተሰማሩ የደረጃ "ሀ" እና "ለ" ግብር ከፋዮች እና በቁርጥ ለሚወሰንላቸው ተሽከርካሪዎች ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ ግብር አወሳሰን መመሪያ

ሀገራዊ እና ክልላዊ የኢኮኖሚ እድገት እንዲሁም የምንከተለው የነፃ ገበያ ኢኮኖሚ ስርዓት አንፃር የግሉን ክፍለ ኢኮኖሚ ለማበረታታት እና የተጀመረውን ሀገራዊ የታክስ ሪፎርም የበለጠ በማጠናከር ጤናማ የገበያ ውድድር እንዲፈጠር ለማድረግ፤

የገቢ ግብር አዋጅ ቁጥር 240/2008 (በአዋጅ ቁጥር 276/2013 እንደተሻሻለ) እንዲሁም የተርን ኦቨር ታክስ አዋጅ ቁጥር 83/1995 ዓ.ም (በአዋጅ ቁጥር 196/2003፣ 2012/2006 እና 270/2013 እንደተሻሻለ) ተሸረዉ ከላይ በተገለጸዉ የገቢ ግብር ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 301/2018 ዓ.ም የተተኩ መሆኑ በአዋጁ አንቀጽ 100 ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 የተደነገገ ሲሆን ይህን አዋጅ ለማስፈጸም የሚያስችል መመሪያ ማውጣት አስፈላጊ ሆኖ ስለተገኘ፤

በአዲሱ የገቢ ግብር ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 301/2018 ዓ.ም መሰረት የገቢ ግብር የማስከፈያ ምጣኔ ተሻሽሎ የተቀመጠ ስለሆነ ከዚህ የተሻሻለ ምጣኔ ጋር አብሮ የሚሄድ መመሪያ አሻሽሎ ማውጣት አስፈላጊ በመሆኑ፤

የወቅቱን የገበያ ዋጋ እና የንግድ እንቅስቃሴን በትክክል በሚያሳይ መንገድ የግብር ከፋዮችን የቀን ገቢ ጥናት እንደገና በማጥናት መወሰን የክልሉን ገቢ የመሰብሰብ አቅም ለማሳደግ እና የግብር ከፋዮችን የደረጃ ምደባ ማካሄድ በማስፈለጉ፤

በክልሉ ውስጥ በንግድ ሥራ እና ቤት በማከራየት ሥራ ዘርፍ የተሠማሩ እና ወደ ግብር መረቡ ያልተካተቱ ግብር ከፋዮችን ለይቶ ሙሉ በሙሉ ወደ ግብር መረቡ በማካተት ፍትሃዊነትን በማረጋገጥ የሚፈለግባቸውን ግብር እና ታክስ በወቅቱ ወስኖ እንዲከፍሉ ማድረግ በማስፈለጉ፤

የአማራ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት ገንዘብ ቢሮ በገቢ ግብር ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 301/2018 አንቀጽ 98 ንዑስ አንቀጽ 2 በተሰጠው ስልጣን መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. **አጭር ርዕስ**

ይህ መመሪያ "በአማራ ብሔራዊ ክልል ውስጥ ለሚገኙ በተለያየ የንግድ ሥራ እና ቤት በማከራየት ለተሰማሩ የደረጃ "ሀ" እና "ለ" ግብር ከፋዮች እና በቁርጥ ለሚወሰንላቸው ተሸከርካሪች ከመቀፀር የሚገኝ ገቢ የግብር አወሳሰን መመሪያ ቁጥር 148/2018 ዓ/ም" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. **ትርጉም**

ለዚህ መመሪያ አፈጻጸም የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር፡-

1/ "ቤት ማከራየት" ማለት ለመኖሪያ ወይም ለንግድ ስራ አገልግሎት ማንኛውንም ቤት በማከራየት ጥቅም ማግኘት ሲሆን ህንፃን በማከራየት የሚገኝ ጥቅምንም ይጨምራል፤

2/ "የግምት ታክስ ስሌት" ማለት ማንኛውም ታክስ ከፋይ በታክስ ሕግ መሠረት ማቅረብ የሚገባውን የታክስ ማስታወቂያ ያላቀረበ እንደሆነ ወይም በግምት ከመወሰኑ በፊት ካላቀረበ ወይም የሒሳብ መዝገብ ሳያቀርብ ገቢውን ያስታወቀ ወይም ሂሳብ መዝገቡ ተቀባይነት ባያገኝ ወይም ቢሮው በራሱ

በማጽናት ወይም በመቀነስ ወይም በመጨመር የሒሳብ መዝገቡን ያሻሻለ እንደሆነ በማንኛውም ጊዜ የሚያገኘውን ማስረጃ መሠረት በማድረግ ግብር ከፋዩ ሊከፍለው የሚገባውን የግብር መጠን የሚገልጽ ስሌት ነው፤

3/ "መደበኛ የግምት አወሳሰን" ማለት በሒሳብ መዝገብ ወይም ግልጽ የግዥና ሽያጭ መረጃ ወይም ስለንግድ እንቅስቃሴያቸው ከሦስተኛ ወገን መረጃ ለማግኘት በማይቻልበት ጊዜ ዝቅተኛውን ዓመታዊ ሽያጫቸውን በመውሰድ አስቀድሞ የተወሰነን የሥራ ዘርፍ ግብር ለመወሰን የሚያሰችል ስልት ነው፤

4/ "ያልተጣራ ትርፍ" ማለት ገቢያቸውን በሂሳብ መዝገብ እንዲያሳውቁ ለሚገደዱ የደረጃ "ሀ" እና "ለ" ወይም በፈቃደኝነት የሂሳብ መዝገብ ለሚያቀርቡ የደረጃ "ለ" ከሽያጭ ገቢ ላይ የግዢ ወጪ ብቻ በመቀነስ የሚገኝ ትርፍ ነው፤

5/ "የኮሚሽን ገቢ" ማለት በሕግ ወይም ውልን ለማዋዋል ስልጣን በተሰጠው አካል በጸደቀ ውል በተወሰነው መሰረት ከአንድ እቃ ወይም አገልግሎት ዋጋ ላይ ለእቃ አቅራቢው ለአገልግሎት ሰጪው የሚከፈል ገንዘብ ነው፤

6/ "የወኪል ንግድ" ማለት የአንድ አምራች ወይም አስመጪ ምርትን ወይም አገልግሎትን በራሱ በመግዛት የምርቱን ወይም የአገልግሎቱን የመሸጫ ዋጋ በወካዩ እየተወሰነ የሚሰራ ሥራ ነው፤

7/ "የሦስተኛ ወገን መረጃ" ማለት የታክስ ከፋዩን የታክስ ግዴታ በአማራጭ መንገድ ለመወሰን የሚያገለግል የግዥ ወይም የሽያጭ ሠነድ ከሶስተኛ ወገን የሚገኝ መረጃ ነው፤

8/ "አዋጅ" ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገቢ ግብር ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 301/2018 ዓ.ም ነዉ፤

9/ "የታክስ አስተዳደር አዋጅ" ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 241/2008 ዓ.ም ነው፤

10/ "ደንብ" ማለት የገቢ ግብር አዋጅ እና የታክስ አስተዳደር አዋጅን ለማስፈጸም በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት የወጣን ደንብ ይመለከታል፤

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
አማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት
ገንዘብ ቢሮ

11/ “ቢሮ” ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገንዘብ ቢሮ ነው፤

12/ “ገቢዎች ቢሮ” ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ገቢዎች ቢሮ ነዉ፡፡

13/ “ጽህፈት ቤት” ማለት በየደረጃው የሚገኝ የገቢዎች ቢሮ ተዋረድ መስሪያ ቤት ሲሆን የወረዳ ጽ/ቤቶችን እና ክፍለ ከተሞችን ይጨምራል፤

14/ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

15/ በወንድ ፆታ የተገለፀ ማንኛውም ድንጋጌ የሴትንም ጾታ ይጨምራል፡፡

3. **የመመሪያው ተፈጻሚነት**

ይህ መመሪያ በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገቢ ግብር ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 301/2018 አንቀጽ 3 መሰረት ደረጃ "ሀ" እና “ለ” ተብለው በክልሉ ውስጥ የተመደቡ ግብር ከፋዮች እና በአዲስ ወደ ግብር መረቡ የተካተቱ በንግድ ሥራ ላይ የተሰማሩ ግለሰብ ነጋዴዎች ወይም በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች፣ ቤት የሚያከራዩ ግለሰቦች ወይም የሕግ ሰውነት የተሰጣቸው ድርጅቶች እንዲሁም በተሽከርካሪ ስራ በመቀጠር የሚሰሩትን የሥራ ግብር ቀንሰው እንዲያስቀሩ በሚገደዱ ግለሰብ ወይም ድርጅቶች ላይ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

የደረጃ “ለ” ግብር ከፋዮች የግብር አወሳሰን

4. **በተሽከርካሪ ስራ ከመቀጠር የሚገኝ ገቢን በግምት ግብር ስለመወሰን**

1/ ለሁሉም የተሽከርካሪ ዓይነት ዝቅተኛ የሾፌርና የረዳት ደመወዝ በቁርጥ የሚወሰን ሲሆን የተሳቢ ተሽከርካሪ ተጎታችና ጎታች እንደ አንድ ተሽከርካሪ የሚቆጠሩ ስለሆነ በመጫን አቅሙ የተመለከተው የሾፌርና የረዳት ደመወዝ ተወስዶ የመቀጠር ገቢ ይወሰናል፡፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም የኮንስትራክሽን ተሽከርካሪ አከራይ ሹፌርና ረዳት ግብር በመደበኛ የግብር አከፋፈል ሥርዓት ከዚህ መመሪያ ጋር ተያይዞ በቀረበው ሠንጠረዥ ወይም በሶስተኛ ወገን ግብይት መረጃ ላይ በመመስረት የሚወሰን ይሆናል።

3/ የኮንስትራክሽን ተሽከርካሪዎች የሾፌርና ረዳት የሥራ ግብር ከዚህ መመሪያ ጋር ተያይዞ የቀረበውን ሠንጠረዥ ከሚቀርበው ወርሃዊ የሥራ ግብር ወይም ከሶስተኛ ወገን መረጃ ጋር በማነጻጸር በተሻለው የሚወሰን ወይም የሚከፈል ይሆናል።

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የኮንስትራክሽን ተሽከርካሪዎች የሾፌርና ረዳት የስራ ግብር በየወሩ ከተቀጣሪው ተቆርጦ ለገቢ ተቋሙ የሚከፈል ይሆናል።

5. ከቤት ኪራይ የሚገኝ ገቢ በግምት ግብር ስለመወሰን

1/ በግለሰብ ግብር ከፋዮች የኪራይ ገቢ ላይ ተፈጻሚ የሚሆኑት የኪራይ ገቢ ምጣኔዎች የሚከተሉት ናቸው።

ግብር የሚከፈልበት የኪራይ ገቢ በዓመት		የኪራይ ገቢ ግብር መጣኔ
ከብር	አስከ ብር	
0	24,000	0%
24,001	48,000	15%
48,001	84,000	20%
84,001	120,000	25%
120,001	168,000	30%
ከ168,000	በላይ	35%

2/ በአከራይና በተከራይ መካከል የተፈጸመ የኪራይ ውል ስምምነት የገንዘብ መጠን ትክክለኛነቱ በገቢ ተቋሙ ተቀባይነት ካገኘ በውል ስምምነቱ መሠረት ግብር ይወሰናል፡፡

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ ግብር ከፋዩ ያቀረበው ማስረጃ ተዓማኒነት ከሌለው እና ከሦስተኛ ወገን መረጃ ከተገኘ ተነጻጽሮ የተሻለው ተወስዶ ግብር ሊወሰን ይችላል፡፡

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 መሠረት መወሰን ካልተቻለ በታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 241/2008 አንቀጽ 3 መሠረት ወቅታዊ ትክክለኛ የኪራይ ዋጋ ጥናት ተወስዶ የግብር ስሌቱ የሚሰራ ይሆናል፡፡

5/ የሂሳብ መዝገብ የመያዝ ግዴታ የሌለበት የደረጃ "ለ" ግብር ከፋይ ግብር በሚሰላበት ጊዜ ከግብር ዓመቱ ጠቅላላ የኪራይ ገቢው ውስጥ ለቤቶቹ፣ ለቤት ዕቃና መሣሪያ ማደሻ፣ መጠገኛና ለእርጅና መተኪያ የሚሆን ከኪራዩ ጠቅላላ ገንዘብ ላይ እንደ ወጪ 50% ተይዞ ግብር የሚከፈልበት ገቢ ሆኖ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ግብሩ የሚወሰን ይሆናል፡፡

6/ ሂሳብ መዝገብ የማቅረብ ግዴታ የሌለበት የደረጃ "ለ" ግብር ከፋይ ወይም አከራይ ከአንድ ዓመት በላይ የሚሸፍን የኪራይ ክፍያ የተቀበለ እንደሆነ የኪራይ ገቢው በግብር ዘመኑ ተጠቃሎ ተይዞለት ግብሩ ገቢው ለሚሸፍናቸው ዓመታት ተሸንሽኖ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 በተመለከተው ምጣኔ መሰረት እንዲከፍል ይደረጋል፡፡

7/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 በተመለከተው መንገድ ከአንድ ዓመት በላይ የሚቆይ የኪራይ ውል የውል ዘመኑ ከማለቁ በፊት የተቋረጠ እንደሆነና ለተከራይ ቀሪ ክፍያ መመለሱ በማስረጃ ሲረጋገጥ በብልጫ የከፈለው ተሰልቶ ሊመለስለት ወይም ለቀጣይ የግብር ዘመን ታክስ ከፋዩ በጽሁፍ ፍላጎቱን ሲገልጽ በታሳቢነት እንዲያዝለት ይደረጋል፡፡

6. የንግድ ሥራ ገቢ ግብር በግምት ስለመወሰንና ስለመሰብሰብ

1/ ለደረጃ "ለ" ግብር ከፋዮች ግብር የሚወሰነው ከዚህ በታች በተቀመጠው የግብር ማስከፈያ ሠንጠረዥ መሠረት ይሆናል፡፡

ግብር የሚከፈልበት አመታዊ ጠቅላላ ገቢ		መጣኔ
ከብር	አስከ ብር	
0	100,000	2%
100,001	500,000	3%
500,001	1,000,000	5%
1,000,001	1,500,000	7%
1,500,001	2,000,000 በታች	9%

2/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ ለሚከተሉት ተፈጻሚ አይሆንም፦

ሀ) የሚከተሉትን ጨምሮ የሙያ አገልግሎት ለሚሰጡ ሰዎች፦

i. ለሂሳብ አያያዝ ሙያ፣
ii. ለኦዲት ባለሙያ፣
iii. ለአርኪቴክቸር፣
iv. የኢንጂነሪንግ፣
v. የቅየሳ፣
vi. ለአማካሪዎች፣
vii. ለግንባታ ስራ ተቋራጮች፣
viii. ለመሃንዲሶች፣
ix. ለፋይናንስ፣ ለኦኮኖሚ እና ለኢንቨስትመንት ባለሙያዎች፣
x. ለጤና ባለሙያዎች፣
xi. ለሕግ ባለሙያዎች፣
xii. የአስተዳደር፣
xiii. የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጅ፣

xiv. ማህበራዊ ጉዳይ፣ ወይም

xv. በሌላ ተመሳሳይ መስክ የሚሰጥ የሙያ አገልግሎት፣

ለ) ለተጨማሪ እሴት ታክስ ለተመዘገቡ ታክስ ከፋዮች እና

ሐ) የሂሳብ መዝገብ በማቅረብ በሠንጠረዥ "ሐ" መሰረት በተጣራ ታክስ የሚከፈልበት ገቢ ላይ ግብር ለመክፈል ለመረጡ የደረጃ "ለ" ግብር ከፋዮች፤

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አዲስ የደረጃ "ለ" ግብር ከፋዮች በቀን ገቢ ጥናት አመታዊ ገቢያቸው ከብር 2,00,000.00 (ሁለት ሚሊዮን) እና በላይ የሆኑ ግብር ከፋዮች ግብራቸው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ በተቀመጠው ከፍተኛ ምጣኔ 9% የሚወሰን ይሆናል።

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት የግብር ውሳኔ የተሰጣቸው ግብር ከፋዮች ለቀጣይ የግብር ዘመን ለግብር ከፋዩ የደረጃ ሽግግር ማድረጉን እና ሂሣብ መዝገብ እንዲይዙ በደብዳቤ ሊገለጽላቸው ይገባል።

5/ የቀን ገቢያቸው ያልተጠኑ አዲስ ግብር ከፋዮች በገቢ ጽህፈት ቤት የቀን ገቢ ግምት አጥኝ ኮሚቴዎች/ሙያተኞች/ እየተጠና በግብር አወሳሰን፣ አስተዳደርና ክትትል ዋና የሥራ ሂደት ወይም የገቢ አሰባሰብ ክትትል ቡድን አማካኝነት እየፀደቀ ሂሳብ መዝገብ እንዲይዙ የማይገደዱ ግብር ከፋዮች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ግብሩ ይወሰናል፤

6/ በዚህ መመሪያ መሰረት የቀን ገቢ ጥናት የተጠኑ ግብር ከፋዮች የተለዩ እንቅስቃሴ ወይም ተጨማሪ የንግድ ስራ ዘርፍ ወይም ከሶስተኛ ወገን የግብይት መረጃ ካልተገኘ ወይም ካልቀረበ እንደገና ማጥናት ሳያስፈልግ በተጠናዉ የቀን ገቢ ግምት መረጃ መሰረት እንዲከፍሉ ይደረጋል።

7/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የተጠናውን የቀን ገቢ ግምት ጥናት ግብር ከፋዩ ቅሬታ አቅርቦ በአቤቱታ አጣሪ ኮሚቴም በመቀነስ ወይም በመጨመር ከተሻሻለ በቀጣይ ግብር ዘመን የቀን ገቢ ግምት ተጠንቶ በሚቀርበው መረጃ መሰረት ግብሩ ይወሰናል፡፡

8/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በተጠና የቀን ገቢ ጥናት ላይ ይግባኝ በመጠየቅ በመቀነስ ወይም በመጨመር የተሻሻለባቸውና የተወሰነባቸው ግብር ከፋዮች በቀጣይ ዓመት የቀን ገቢ ግምት የሚጠና ይሆናል፡፡

9/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 7 እና 8 መሠረት የቀን ገቢ ጥናት ሲጠና የወቅቱን የንግድ እንቅስቃሴ ግምት ውስጥ በማስገባት አጥንቶና ግብር ወስኖ የመስጠት ኃላፊነት የገቢ ተቋሙ ተግባር ይሆናል፡፡

7. በሶስተኛ ወገን የግብይት መረጃ ግብር ስለመወሰንና ስለመሰብሰብ

1/ ከሦስተኛ ወገን በሚሰበሰብ የግብይት መረጃ ላይ ተመስርቶ ግብር የሚወሰንባቸው የንግድ ዘርፎች ላይ የተሰማራ ነጋዴ ትክክለኛ እና ተዓማኒነት ያለው መረጃ ከተገኘ የግብይት መረጃው እና የቀን ገቢ ግምቱ ተነጻጽሮ የተሻለው ተወስዶ ግብሩ የሚወሰን ይሆናል።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እንደተደነገገው የደረጃ “ለ” ግብር ከፋይ ሆኖ ከሶስተኛ ወገን በተገኘ የግዥና የሽያጭ መረጃ ብቻ ተመስርቶ ግብራቸው ለሚወሰንላቸው ግብር ከፋች የግዥን መረጃ ወደ ሽያጭ በመቀየር ሽያጩ ከብር 2,000,000.00 (ሁለት ሚሊዮን) በታች ከሆነ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 ሠንጠረዥ መሠረት ግብር ይወሰናል፡፡

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቆ ሆኖ አዲስ የደረጃ “ለ” ግብር ከፋዮች ከሶስተኛ ወገን በተገኘ የግዥና የሽያጭ መረጃ ላይ ብቻ ተመስርቶ ግብራቸው ለሚወሰንላቸው ግብር ከፋዮች የግዥን መረጃ ወደ ሽያጭ በመቀየር ሽያጩ ከብር 2,00,000.00 (ሁለት ሚሊዮን)

እና በላይ የሆኑ ግብር ከፋዮች ግብራቸው በአንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ በተቀመጠው ከፍተኛ ምጣኔ 9% የሚወሰን ይሆናል፡፡

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 እና 3 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ከሶስተኛ ወገን በተገኘ የግዥና የሽያጭ መረጃ ላይ ተመስርቶ ግብር የሚወሰንላቸው ግብር ከፋዮች የአካባቢ መሸጫ ዋጋ ከተገኘ የሦስተኛ ወገን የግዥ መረጃውን በአካባቢ መሸጫ ዋጋ በማባዛት ወደ ሽያጭ በመለወጥ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 ሠንጠረዥ መሠረት ግብሩ ይወሰናል፡፡

5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ከሦስተኛ ወገን የተገኘ የግብይት መረጃው ወይም የግዥ መረጃ የአካባቢ የመሸጫ ዋጋ ካልተገኘ ወደ ሽያጭ የሚቀየረው በሚከተለው ቀመር ይሆናል፡፡

$$\text{ሽያጭ} = \left\{ \frac{\text{ግዥ}}{100 - \text{ያልተጣራ የትርፍ ምጣኔ}} \right. \times 100\%$$

6/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት ዓመታዊ ሽያጫቸው ከብር 2,000,000.00 (ሁለት ሚሊዮን) እና በላይ የሆነ ግብር ከፋይ ከሚቀጥለው በጀት ዓመት ጀምሮ የደረጃ ሽግግር ስለማድረጉ፤ ደረጃውንና ግዴታውን አዉቆ በገቢ ግብርና ታክስ አሰተዳደር አዋጅ የተጣሉ ግዴታዎችን በወቅቱ እንዲወጣ በደብዳቤ መገለጽ አለበት፡፡

8. በጣምራ ግብር ስለመወሰንና ስለመሰብሰብ

1/ በክልሉ ውስጥ በተለያዩ ቦታዎች በግብር ከፋዩ ስም የተጠና የቀን ገቢ ግምት ከቀረበ ወይም ከተገኘ በየንግድ ዘርፉ ሊጣመር የሚችል መሆኑ እየተረጋገጠ በማጣመር ወይም በመደመር ዓመታዊ ገቢው ከብር

2,000,000.00 (ሁለት ሚሊዮን) በታች ከሆነ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 ሠንጠረዡ መሠረት በመጠቀም ግብሩ ይወሰናል፡፡

2/ በዚህ እንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተደነገገው ቢኖርም በክልሉ ውስጥ አመታዊ ገቢያቸው 2,000,000.00 (ሁለት ሚሊዮን) በላይ ሆኖ በጣምራ ግብር ለሚወሰንላቸው ግብር ከፋዮች በተለያዩ የንግድ ዘርፎች የተገኘውን ገቢ በመደመር በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ የተቀጠውን ከፍተኛ ምጣኔ 9% እየተሰላ ግብር ይወሰናል፡፡

3/ በዚህ መመሪያ መሠረት የቀን ገቢ ጥናት ያልተጠናላቸው ግብር ከፋዮች በገቢ ጽ/ቤት የቀን ገቢ ግምት አጥኝ ኮሚቴዎች/ሙያተኞች/ እየተጠና በግብር አወ/አሰ/ክትትል ዋና የሥራ ሂደት ወይም የገቢ አሰባሰብ ክትትል ቡድን አማካኝነት እየፀደቀ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1፣ 2 እና 3 መሠረት ግብሩ ይወሰናል፤

9. መደበኛ የግምት አወሳሰን

የሚከተሉት የንግድ አገልግሎቶች ከዚህ በታች በተገለጹት በመደበኛ የግምት አወሳሰን መሠረት ግብሩ የሚወሰን ይሆናል፡፡

1/ የወፍጮ ቤት አገልግሎት ንግድ

ሀ) ወፍጮ ከሥራ ባህሪያቸው አንጻር በቁርጥ ከዚህ መመሪያ ጋር አባሪ በተደረገው ማስከፈያ ሠንጠረዥ ላይ የተቀመጠውን ሽያጭ በመውሰድ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 በተቀመጠው ሠንጠረዥ መሰረት ተሰልቶ ግብር የሚወሰን ይሆናል፡፡

ለ) ከአንድ በላይ ቋት ያለው ግብር ከፋይ ጠቅላላ ሽያጩን ገቢ ለማስላት ለእያንዳንዱ ቋት በማስከፈያ ሠንጠረዡ ላይ የተመለከተውን የገቢ መጠን በቋቱ በማባዛት ጠቅላላ ገቢውን መሠረት ተደርጎ በዚህ መመሪያ አንቀጽ

6 ንዑስ አንቀጽ 1 በተቀመጠው ሠንጠረዥ መሰረት ተሰልቶ ግብር የሚወሰን ይሆናል፡፡

ሐ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ "ሀ" እና "ለ" የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የቋት ብዛት የሚወሰነው እያንዳንዱ ዲናሞ የሚያንቀሳቅሰውን የቋት ብዛት በባለሙያዎች በክትትል ተረጋግጦ ለጽህፈት ቤት ኃላፊ ሲቀርብና ሲጸድቅ ብቻ ነው፡፡

2/ የተሸከርካሪ ትራንስፖርት አገልግሎት ንግድ

ሀ) ተሸከርካሪ ከሥራ ባህሪያቸው አንጻር በቁርጥ ከዚህ መመሪያ ጋር አባሪ በተደረገው ማስከፈያ ሠንጠረዥ ላይ የተቀመጠውን ሽያጭ በመውሰድ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 በተቀመጠው ሠንጠረዥ መሰረት ተሰልቶ ግብር የሚወሰን ይሆናል፡፡

ለ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ "ሀ" የተደነገገው ቢኖርም ተሸከርካሪው ከመደበኛ ስምሪት ውጭ ከተከራየ በሶስተኛ ወገን መረጃ ወይም በቀን ገቢ ጥናት መሰረት ዓመታዊ ሽያጩ ከብር 2,000,000.00 (ሁለት ሚሊዮን) በታች ከሆነ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 በተቀመጠው ሠንጠረዥ መሰረት ተሰልቶ ግብር የሚወሰን ይሆናል፡፡

ሐ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ "ለ" የተደነገገው ቢኖርም ተሸከርካሪው ከመደበኛ ስምሪት ውጭ ከተከራየ በሶስተኛ ወገን መረጃ ወይም በቀን ገቢ ጥናት መሰረት ዓመታዊ ሽያጩ 2,000,000.00 (ሁለት ሚሊዮን) በላይ ከሆነ በመደመር በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ የተቀመጠውን ከፍተኛ ምጣኔ 9% እየተሰላ ግብር ይወሰናል፡፡

መ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ "ለ" እና "ሐ" የተደነገገው ቢኖርም ተሸከርካሪ ከመደበኛው ስምሪት ውጭ ከተከራየ ከሶስተኛ ወገን መረጃ

ወይም በቀን ገቢ ጥናት መሰረት ዓመታዊ ሽያጫቸው በቁርጥ ከተቀመጠው የሽያጭ መጠን በታች ሊሆን አይችልም።

ሠ) የትራንስፖርት ንግድ ሥራ ግብር የሚወሰነው ተሸከርካሪው የተመረተበትን ዘመን መሠረት ተደርጎ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ ከዚህ በታች በተዘረዘረው መሠረት ይሆናል።

i. የህዝብ ማመላለሻ የሆኑ ትራንስፖርት ዓይነቶች በመቀመጫ ወንበር ብዛት፤
ii. የደረቅ ጭነት ትራንስፖርት ዓይነቶች በጭነታቸው መጠን (በኩንታል)፤
iii. የፈሳሽ ጭነት ትራንስፖርት ዓይነቶች በሚይዙት የፈሳሽ መጠን (በሊትር)፤
iv. የተሳቢ ተሽከርካሪ የመጫን አቅም የሚወሰነው የጎታችና የተጎታች የመጫን አቅም ተደምሮ እንደ አንድ ተሽከርካሪ የሚቆጠር ሲሆን የተመረተበት ዘመን የተለያየ ከሆነ የጎታቹ የሥሪት ዘመን ተወስዶ የሚወሰን ይሆናል።
v. ተሽከርካሪ የመጫን አቅም ለብቻው ሲሆን የመጫን አቅሙ በሊብሬው ላይ በተገለጸው መሠረት ሲሆን በሊብሬው ላይ የመጫን አቅሙ ያልተገለጸ እንደሆነ በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ "ረ" ከዚህ በታች የተመለከተውን ቀመር መሠረት በማድረግ የተሽከርካሪ የአክስል ክብደት የመጫን አቅሙ ተደርጎ ተወስዶ፤
vi. ተጎታቹ የተሸከርካሪ አካል ለብቻው ሲሆን በሊብሬ ላይ የተገለጸው የመጫን አቅም ተወስዶ፤ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 በተቀመጠው ሠንጠረዥ መሰረት ተሰልቶ ግብር የሚወሰን ይሆናል።

ረ) ለዚህ ንኡስ አንቀጽ ፊደል ተራ “ሠ” የንዑስ ንዑስ ቁጥር “V” አፈጻጸም፡

$$\text{የመጫን አቅም} = \frac{\text{የአክስል ክብደት (ጠቅላላ ክብደት - ነጠላ ክብደት)}}{100}$$

“አክስል” ማለት የተሽከሪካሪ ጎማ ታስሮበት የሚዛውር የብረት ዘንግ ነው፡፡

“የአክስል ክብደት” ማለት በተሽከርካሪ ሊብሬ ላይ የተገለጸውን መረጃ መሠረት በማድረግ

ከተሽከርካሪው ጠቅላላ ክብደት ላይ ነጠላ ክብደትን በመቀነስ የሚገኝ ውጤት ነው፡፡

“የመጫን አቅም” ማለት በኪሎ ግራም የሚገለጸውን የተሽከርካሪ የአክስል ክብደትን ለ100 በማካፈል በኩንታል የሚገለጽ ውጤት ነው፡፡

ሰ) በክልሉ ውስጥ ዓይነታቸውና የምርት ዘመናቸው የተለያዩ ተሽከርካሪዎች ያሉት ታክስ ከፋይ በየተሽከርካሪው የተገኘ ገቢ ተደምሮ የሚገኘው ጠቅላላ ገቢ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 በተቀመጠው ሠንጠረዥ መሰረት ተሰልቶ ግብር የሚወሰን ይሆናል፡፡

ሸ) የተሽከርካሪው የግብር ዓመቱ ከፊል ጊዜ ብቻ ስራ ላይ መዋሉ ከተረጋገጠ ከዓመት ገቢው በወራቱ ተሰልቶ ግብር እንዲከፍል ይደረጋል፡ ፡

ቀ) የተሽከርካሪ ባለንብረት ራሱ የሚያሽከረክር ከሆነ ለሾፌር ይከፈል የነበረውን የደመወዝ ዓመታዊ ግብር ከተሽከርካሪ ዓመታዊ ግብር ጋር ተደምሮ ግብር ይከፍላል፡፡

በ) የተሽከርካሪ ዓመታዊ ግብር በሚከፈልበት ጊዜ የረዳትና የሾፌር ከመቀጠር የሚገኘው ገቢ በአንድነት የሚከፈል ይሆናል፡፡

ተ) ለዚህ ንዑስ አንቀጽ አፈጻጸም የተሽከርካሪ የትራንስፖርት አገልግሎት የጋሪ እና የሞተር ሳይክል ተሽከርካሪ አገልግሎትን ይጨምራል፡፡

3/ የእርሻ አገልግሎት ተሽከርካሪ ንግድ

ሀ) ለእርሻ አገልግሎት የሚውል ተሽከርካሪ ንግድ ሥራ ግብር የሚወሰነው ተሽከርካሪው የተመረተበት ዘመን መሠረት በማድረግ ይሆናል፡፡

ለ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ "ሀ" የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የእያንዳንዱ ተሽከርካሪ ዓይነት ዓመታዊ ገቢ እና የግብር መጠን ስሌት ከዚህ መመሪያ ጋር አባሪ በተደረገው በቁርጥ ግብር ሠንጠረዥ መሠረት ይሆናል፣

ሐ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ፊደል ተራ "ሰ"፣ "ሸ"፣ "ቀ" እና "በ" ላይ የተመለከቱት ለዚህ ንዑስ አንቀጽም ተፈፃሚነት ይኖራቸዋል፡፡

4/ የኮንስትራክሽን መሣሪያ ኪራይ

ሀ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ መሠረት ታክሳቸው በግምት የሚወሰነው የኮንስትራክሽን መሣሪያ ባለቤትነት (ሊብሬ) በከተማና መሰረተ ልማት ሚኒስቴር አማካይነት የተሰጠው እና ለኮንስትራክሽን ሥራ የሚከራይ ተብሎ የተገለጸ መሳሪያ ነው፡፡

ለ) የኮንሰትራክሽን ተሽከርካሪ አከራይ ግብሩ በግምት የሚወሰነው ከዚህ መመሪያ ጋር አባሪ በተደረገውና ለኮንስትራክሽን መሳሪያ ኪራይ እንዲያገለግል እንደ የተሽከርካሪው የመጫን አቅም የተመለከተውን በመደበኛ የግምት ግብር አወሳሰን ሥርዓትን መሰረት በማድረግ ይሆናል፡፡

ሐ) የኮንስትራክሽን መሣሪያ አከራይ ዝቅተኛ ጠቅላላ ዓመታዊ ገቢ ያለው ታክስ ከፋይ ከዚህ መመሪያ ጋር አባሪ በተደረገው ሠንጠረዥ በተመለከተው መሰረት ተፈጻሚ ይደረጋል፡፡

መ) ከአንድ በላይ የኮንስትራክሽን ተሽከርካሪዎች ወይም የኮንስትራክሽን መሣሪያዎች አከራይ የሆነ ግብር ከፋይ ለየመሣሪያው የተመለከተውን ዓመታዊ ገቢ መጠን ተወስዶ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 በተቀመጠው ሠንጠረዥ መሰረት ተሰልቶ ግብር የሚወሰን ይሆናል፡፡

ሰ) የኮንስትራክሽን ማሽነሪ ወይም ተሽከርካሪ ከሶስተኛ ወገን ማስረጃ ማግኘት ከተቻለ መረጃው ወይም የገቢዎች ጽህፈት ቤቱ ወቅታዊ የኮንስትራክሽን ማሽነሪ ኪራይ ጥናት በማነጻጸር የተሻለው ተወስዶ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 በተቀመጠው ሠንጠረዥ መሰረት ተሰልቶ ግብር የሚወሰን ይሆናል፡፡

ረ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ 3 ከተደነገገው ውጭ የኮንስትራክሽን ማሽነሪ ወይም ተሽከርካሪዎች ግብር ለመወሰን የሶስተኛ ወገን የግብይት መረጃን ወይም የቀን ገቢ ግምት ጥናትን መሰረት በማድረግ ጠቅላላ አመታዊ ገቢ በማግኘት የሚሰላ ይሆናል፡፡

5/ የውጭ ሀገር አሠሪና ሠራተኛ አገናኝነት ሥራ

ሀ) የውጭ አገር አሰሪና ሰራተኛ አገናኝ ሥራ የሚሰሩ ሰዎች በሦስተኛ ወገን መረጃ መሠረት ተደርጎ ግብር የሚወሰንላቸው ይሆናል::

ለ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ "ሀ" የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ለግብር አወሳሰንና አሰባሰብ ጥቅም ላይ የሚውሉ መረጃዎችን ከሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ፣ ከአየር መንገድ፣ ከኢንሹራንስ፣ ከብሔራዊ ባንክ፣ ከውጭ ጉዳይና ከሌሎች የሚመለከታቸው ተቋማት መረጃውን በማሰባሰብ ዓመታዊ ሽያጫቸው ከ2 ሚሊዮን ብር በታች ከሆነ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 1 በተቀመጠው ሠንጠረዥ መሰረት ተሰልቶ ግብር የሚወሰን ይሆናል፡፡

ሐ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ "ለ" የተገለጸዉ እንደተጠበቀ ሆኖ በአሠሪ ሀገራት ተከፋይ የሚሆነውን የገንዘብ መጠን መረጃ በየግብር

ዘመኑ ተለይቶ ለግብር አወሳሰኑ ጥቅም ላይ የሚውልበት ሁኔታ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የኢትዮጵያ የውጭ ስምሪት አገልግሎት ሰጪ ኤጀንሲዎች በየሀገሩ የላኳቸውን ሠራተኞች ብዛት በየግብር ዘመኑ በመለየት በእያንዳንዱ ተጓዥ ዝቅተኛ የአገልግሎት ክፍያ እንደየሀገሩ ከሚመለከተው አካል በሚገኝ መረጃ በመውሰድ ይሰላል፡፡

መ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ "ሀ"፣ "ለ" እና "ሐ" የተደነገጉት ቢኖሩም በሀገር ዉስጥ የስራ ስምሪት አገልግሎት የአሰሪና ሰራተኛ አገናኝ ስራ የሚገኝ ገቢ እንደሌሎች የንግድ ዘርፎች በተገኘ የሶስተኛ ወገን የግብይት መረጃ ወይም በተጠናው የቀን ገቢ ግምት መሰረት ግብር የሚወሰን ይሆናል።

10. **የግብር ከፋዮች ደረጃ ሽግግር**

1/ የታክስ አስተዳደር ስርዓቱን ፍትሃዊነት፣ ወቅታዊነት እና ትክክለኝነት ለማረጋገጥ በማናቸውም ሁኔታ የገቢ ጽህፈት ቤቱ ከመደበኛ የቀን ገቢ ግምት ጥናት ወደ ደረጃ "ሀ" መሸጋገር የሚገባቸውን ግብር ከፋዮች በየዓመቱ በማጥናት በገቢያቸው መሠረት የደረጃ ሽግግር ማድረግ አለበት፡፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የደረጃ ሽግግሩን ለማድረግ ጥቅም ላይ የሚውሉ ዋነኛ መስፈርቶች የሚከተሉት ናቸው፡፡

ሀ) የንግድ ዘርፍ ለውጥ ሲያደርጉ፣

ለ) ከሦስተኛ ወገን የተገኘው የግብይት መረጃ ከ2,000,000.00 /ከሁለት ሚሊዮን ብር/ እና በላይ

ሲሆን ፣

ሐ) የንግድ እንቅስቃሴ ሲስፋፋ ወይም በዓመቱ ግብይት ሂደቱ ከደረጃ "ለ" ምድብ በላይ መሆኑ

በጥናት ሲረጋገጥ፣

መ) ከተመሣሣይ የንግድ እንቅስቃሴ ካላቸው ግብር ከፋዮች ጋር ሲነጻጸር ለደረጃ ሽግግር የሚያበቃ ግብይት ማድረጋቸውን የገቢ ተቋሙ ሲያምንበት፣ የገቢ ተቋሙ የደረጃ ሽግግር ለማድረግ ሊጠቀምባቸው ይችላል።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 የተጠቀሰው ቢኖርም ዓመታዊ ግብይታቸው ከብር 2,000,000 ብር/ ሁለት ሚሊዮን/ በታች የሆኑ የደረጃ "ለ" ግብር ከፋዮች በየዓመቱ ማጥናት ከአስተዳደራዊ፣ ወጪና ከአሠራር መርህ አኳያ አስፈላጊ ባለመሆኑ ጥናት ማካሄድ አያስፈልግም።

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አጠቃላይ የደረጃ "ለ" ግብር ከፋዮች አመታዊ ጠቅላላ ገቢ የሚወሰነው የገቢዎች ቢሮ በየሶስት ዓመቱ በሚያደርገው የገበያ ጥናት ይሆናል።

5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የገቢዎች ቢሮ የኢትዮጵያ ስታትስቲክስ አገልግሎት የሚያወጣውን የዋጋ ግሽበት መረጃ መሰረት በማድረግ በየሦስት ዓመቱ የሚከናወነው የገበያ ጥናት ባልተሰራበት ዓመት በግብር ከፋዮች ጠቅላላ ገቢ ላይ የዋጋ ግሽበት ማስተካከያ ማድረግ አለበት።

ክፍል ሦስት

የደረጃ "ሀ" እና ሂሳብ መዝገብ የመያዝ ግዴታ ያለባቸው ወይም በፈቃደኝነት የሚይዙ የደረጃ "ለ" ግብር ከፋዮች የግብር አወሳሰን

11. የግብር አወሳሰኑ የሚመለከታቸው የደረጃ "ሀ" እና "ለ" ግብር ከፋዮች

1/ ማንኛውም የደረጃ "ሀ" እና "ለ" ግብር ከፋይ በገቢ ግብር ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 301/2018 አንቀጽ 84 በተቀመጠው የማሳወቂያ ጊዜ ለደረጃው የሚያስፈልጉ ሰነዶችን አሟልቶ በወቅቱ የማሳወቅ ግዴታ አለበት።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ በማንኛውም የታክስ ጊዜ ማቅረብ የሚገባውን የታክስ ማስታወቂያ ያላቀረበ እንደሆነ

ገቢዎች ቢሮ በማናቸውም ጊዜ የሚያገኘውን ማስረጃ መሠረት በማድረግ ለታክስ ጊዜው ታክስ ከፋዩ ሊከፍል የሚገባውን ታክስ በግምት ይወስናል፡
፡

3/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ድንጋጌ በደረጃ "ሀ" እና "ለ" ግብር ከፋይነት ተመድበው በሕግ በተሰጣቸው ጊዜ ውስጥ ተቀባይነት ያለው የሂሳብ መዝገብ በማቅረብ ገቢያቸውን አስታውቀው በማይከፍሉትና የሂሳብ መዝገባቸው ተቀባይነት ባላገኙት ላይ የግምት ታክስ ስሌት ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

12. አመታዊ ጠቅላላ የሽያጭ ገቢ ለማግኘት

1/ ለግብሩ አወሳሰን መሠረት የሚሆነው የሽያጭ ገቢ የግብር ከፋዩ የቀን ሽያጭ/ገቢ ሲባዛ የንግድ ዘርፍ የሥራ ቀናት ዓመታዊ የግብር ከፋዩ ገቢ/ ሽያጭ ይሆናል ፡፡(አመታዊ ሽያጭ= የቀን ገቢ* የስራ ቀናት)፡፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በግብር ከፋዩ ስም የሦስተኛ ወገን መረጃ ከተገኘ መረጃውን ከግብር ከፋዩ የቀን ገቢ ጋር በማነጻጸር የተሻለው የግብር ከፋዩ ዓመታዊ ገቢ/ሽያጭ ሆኖ ይወሰዳል፡፡

13. ግብር የሚከፈልበትን ገቢ ስለማግኘት

1/ ግብሩ የሚወሰነው በቀን ገቢ ግምት ከሆነ የቀን ገቢ/ሽያጭ ሲባዛ በንግድ ዘርፍ የሥራ ቀናት ተሰልቶ ከሚገኘው ዓመታዊ ሽያጭ ላይ በዘርፉ የትርፍ መቶ መተመኛ ተባዝቶ የሚኝ ውጤት ግብር የሚከፈልበት ገቢ ነው፡፡

2/ ግብሩ የሚወሰነው በሦስተኛ ወገን በተገኘ ግብይት መረጃ ከሆነ አመታዊ ገቢ ሲባዛ በንግድ ዘርፍ የትርፍ መቶ ተሰልቶ የሚገኘው ውጤት ግብር የሚከፈልበት ገቢ ይሆናል፡፡

14. የቤት ኪራይ ገቢ ግብርን በግምት ስለመወሰን

1/በአከራይና በተከራይ መካከል የተፈጸመ የኪራይ ውል ስምምነት የገንዘብ መጠን ትክክለኛነቱ በገቢ ተቋሙ ተቀባይነት ካገኘ በውል ስምምነቱ መሠረት ግብር ይወሰናል፡፡

2/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ ግብር ከፋዩ ያቀረበው ማስረጃ ተዓማኒነት ከሌለው እና ከሦስተኛ ወገን መረጃ ከተገኘ ተነጻጽሮ የተሻለው ተወስዶ ግብር ሊወሰን ይችላል ፡፡

3/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 መሠረት መወሰን ካልተቻለ በክልሉ ታክስ አስተዳደር አዋጅ አንቀጽ 3 መሠረት ወቅታዊ ትክክለኛ የኪራይ ዋጋ ጥናት ተወስዶ የግብር ስሌቱ የሚሰራ ይሆናል፡፡

4/ የደረጃ “ሀ” ወይም ሂሳብ መዝገብ እንዲያቀርብ የሚገደዱ የደረጃ “ለ” ወይም በፈቃደኝነት ሂሳብ መዝገብ የሚያቀርብ የደረጃ “ለ” ግብር ከፋይ ግብሩ በግምት በሚሰላበት ጊዜ ከግብር ዓመቱ ጠቅላላ የኪራይ ገቢው 35% እንደ ወጪ ተይዞ 65% ግብር የሚከፈልበት ገቢ ሆኖ በሠንጠረዥ “ለ” መሠረት ይሰላል፡፡

5/በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ 4 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ከጥቃቅን ኢንተርፕራይዞች በስተቀር በድርጅቶች የኪራይ ገቢ ላይ ተፈጻሚ የሚሆነው የግብር ምጣኔ 30% (ሰላሳ በመቶ) ነው፡፡

6/የደረጃ “ሀ”፣ ሂሳብ መዝገብ እንዲያቀርቡ የሚገደዱ የደረጃ “ለ” ፣ በፈቃደኝነት ሂሳብ መዝገብ የሚያቀርቡ ደረጃ “ለ” ወይም የተጨማሪ እሴት ታክስ ተመዝጋቢ የሆኑ የቤት ኪራይ ገቢ ግብር ከፋይ የሆኑ ግብር ከፋዮች ግብራቸው በግምት የሚወሰን ከሆነ በበጀት የዓመቱ

በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ 4 በተመለከተው ምጣኔ መሰረት እንዲከፍሉ ይደረጋል፡፡

15. የንግድ ስራ ገቢ ግብር በግምት አወሳሰን

1/የደረጃ "ሀ"፣ ሂሳብ መዝገብ እንዲያቀርብ የሚገደድ የደረጃ "ለ"፣ በፈቃደኝነት ሂሳብ መዝገብ የሚያቀርብ ደረጃ "ለ" ነባር ግብር ከፋይ ዓመታዊ ገቢ በትርፍ መቶ መተመኛ ከተሠላ በኋላ በሚገኘው ግብር የሚከፈልበት ገቢ ላይ በሠንጠረዥ "ሐ " መሠረት ግብሩ ይወሰናል፡፡

2/ ግብር ከፋዮች ገቢ ያገኙት ከተለያዩ ዘርፎች ከሆነ ከየዘርፉ የተገኘው ዓመታዊ ገቢ በትርፍ መቶ መተመኛው ተባዝቶ የተገኘውን ግብር የሚከፈልበት ገቢ በማዳመር ግብሩ በጣምራ አወሳሰን በሠንጠረዥ ሐ መሠረት ይወሰናል፡፡

3/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አዲስ ወደ ደረጃ "ሀ" ያደጉ ግብር ከፋዮች የግብር ውሳኔው በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት ግብራቸው የሚወሰን ሲሆን ለደረጃው የተሰጠውን ግዴታ በሚቀጥለው ዓመት እንዲወጡ በደብዳቤ እንዲያውቁት መደረግ ይኖርበታል።

4/ በአማራ ክልል የገቢ ግብር አዋጅ ቁጥር 301/2018 አንቀጽ 19 ንኡስ አንቀጽ 6 መሰረት የጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ እንደ ግለሰብ ግብር ከፋይ አመታዊ ሽያጭን መሰረት አድርጎ የደረጃ ፍረጃ ይሰጣቸዋል::

5/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የግብር አከፋፈላቸውም ደረጃቸውን መሰረት አድርጎ በሂሳብ መዝገብ ወይም በቀን ገቢ ግምት ወይም በሶስተኛ ወገን መረጃ ሁኖ የደረጃ "ሀ" እና ሂሳብ መዝገብ የመያዝ ግዴታ ያለባቸው ወይም በፈቃደኝነት የሚይዙ የደረጃ "ለ" ግብር ከፋዮች በዘርፉ የትርፍ መቶ መተመኛ እየተሰላ ግብር የሚከፈልበት ገቢ እየተወሰደ በሰንጠረዥ ሐ መሠረት ግብሩ ይወሰናል፡፡

6/በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ 5 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ከጥቃቅን ኢንተርፕራይዞች በስተቀር በድርጅቶች የንግድ ሥራ ገቢ ላይ ተፈጻሚ የሚሆነው የግብር ምጣኔ 30% (ሰላሳ በመቶ) ነው።

7/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 መሠረት የሂሳብ መዝገብ ካልያዙ ወይም ያቀረቡት የሂሳብ መዝገብ በማናቸውም ሁኔታ ተቀባይነት ካላገኘ በሶስተኛ ወገን መረጃ ወይም በቀን ገቢ ግምት ጥናት መሰረት ግብሩ የሚወሰን ይሆናል።

8/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 7 አፈጻጸም የግብር አወሳሰኑም አማካይ የቀን ገቢ ሲባዛ በንግድ ዘርፉ የስራ ቀናት በሚገኘው ገቢ ላይ በዘርፉ የትርፍ መቶ መተመኛ በማስላት ግብር የሚከፈልበት ገቢ ላይ ከተደረሰ በኋላ ግብር የሚከፈልበት ገቢ በሠንጠረዥ ሐ መሠረት ይወሰናል።

9/ በጥቃቅንና አነስተኛ የተደራጁ ኢንተርፕራይዞችን ጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ ወይም አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ መሆናቸውን መለየት እንዲቻል ግብር ከፋዮች ማረጋገጫ ደብዳቤ ከሥራና ክህሎት ጽህፈት ቤቶች የማቅረብ ግዴታ አለባቸው።

10/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 9 መሠረት ጥቃቅን ወይም አነስተኛ ኢንትርፕራይዝ መሆናቸውን ማረጋገጫ ደብዳቤ ከሥራና ክህሎት ጽ/ቤቶች ማቅረብ ካልቻሉ ገቢዎች ቢሮ እንደ አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ ቆጥሮ ግብር ሊያስከፍል ይችላል።

11/ የተሸከርካሪና ወፍጮ ንግድ ስራ ያላቸው ዓመታዊ ገቢያቸው 2 ሚሊዮን እና በላይ ሆኖ የሂሳብ መዝገብ ካላቀረቡ ወይም አቅርበው ተቀባይነት ያላገኙ በመደበኛ ቁርጥ ግብር ሠንጠረዥ መሠረት ግብር የሚከፈልበት ገቢ እየተወሰደ ከተደመረ በኋላ ፍሬ ግብሩ በንግድ ግብር ማስከፈያ ሠንጠረዥ "ሐ" መሠረት እየተሰላ ግብር ይወሰናል።

16. የተጨማሪ እሴት ታክስ አወሳሰንና አሰባሰብ

1/ ቤቱ የተከራየው ከመኖሪያ አገልግሎት ውጭ በሚሆንበት ጊዜ ለኪራይ ገቢ የግምት አወሳሰን ጥቅም ላይ የዋለው የገቢ መጠን እንደአግባብነቱ ለተጨማሪ እሴት ታክስ አወሳሰን መሠረት በመሆን ሊያገለግል ይችላል ::

2/ የተጨማሪ እሴት ታክስ ከፋይ የሆኑ ግብር ከፋዮች ታክሱን በሕግ በተቀመጠው ጊዜ ውስጥ አስታውቀው መክፈል ይጠበቅባቸዋል::

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በቀን ገቢ ጥናቱ አመታዊ ታክስ የሚከፈልበት ገቢያቸው ከብር 2,000,000.00 (ሁለት ሚሊዮን) እና በላይ ከሆነ ወዲያውኑ ለተጨማሪ እሴት ታክስ እንዲመዘገቡ መደረግ ይኖርበታል::

4/ የተጨማሪ እሴት ታክስ የተመዘገቡ ታክስ ከፋዮች በታክስ አስተዳደር አዋጅ መሠረት ግዴታቸውን መወጣት አለባቸው::

5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት ግዴታቸውን በአግባቡ የማይወጡ የደረጃ "ሀ" እና "ለ" የተጨማሪ እሴት ታክስ ተመዝጋቢ ግብር ከፋዮች ታክሱን በትክክልና በወቅቱ ካልከፈሉ ገቢ ጽ/ቤቱ በልዩነት ታክሱን ወስኖ ማሰከፈል ይኖርበታል::

ክፍል አራት
የደረጃ "ሀ" እና "ለ" ግብር ከፋዮች የወል ድንጋጌዎች

17. አስተዳደራዊ ቅጣት

1/ ገቢያቸውን በሂሳብ መዝገብ እንዲያሳውቁ የማይገደዱ ወይም በፈቃደኝነት ሂሳብ መዝገብ የማያቀርቡ የደረጃ "ለ" ግብር ከፋዮች በቀን ገቢ ግምት ጥናት መሠረት የግብር ውሳኔው ተወስኖ በደረሳቸው በ30 ቀናት ውስጥ ግብር ከፋዩ ግብርና ታክስ መክፈል ይኖርበታል::

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በክልሉ የታክስ አስተዳደር አዋጅ ላይ የተቀመጡት አስተዳደራዊ ቅጣቶች መካከል አዘግይቶ በመክፈል ቅጣት እና ወለድ የሚከፍሉ ይሆናል፡፡

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው ቢኖርም ሂሳብ መዝገብ የመያዝ ግዴታ ያለበት ወይም በፈቃደኝነት ሂሳብ መዝገብ የሚይዝ የደረጃ "ለ" እና ማንኛውም የደረጃ "ሀ" ግብር ከፋዮች በክልሉ የታክስ አስተዳደር አዋጅ ላይ የተቀመጡ ግዴታዎችን ባለመወጣት የሚጣሉ አስተዳደራዊ ቅጣቶች እና ወለድ የመክፈል ኃላፊነት አለባቸው፡

4/ ከዚህ ቀደም የደረጃ "ለ" ግብር ከፋዮች የነበሩ እንዲሁም ከአሁን በፊት በግብር መረቡ ያልታቀፉ አዲስ ግብር ከፋዮች፤

ሀ) በጥናቱ ደረጃቸው "ለ" የነበሩ ወደ ደረጃ "ሀ" የተሸጋገሩ፤

ለ) ደረጃቸው ከዚህ ቀደም የማይታወቁ በጥናቱ ደረጃ "ሀ" ሲገቡ

በግብር ከፋዩ የደረጃቸው ለውጥ ምክንያት ከሚጣሉ ማናቸውም አስተዳደራዊ ቅጣቶች የደረጃ ሽግግር ላደረገበት ዓመት ነፃ ይሆናሉ፡፡

5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት ደረጃቸው የተሸጋገረ ግብር ከፋዮች ከሚቀጥለው በጀት ዓመት ጀምሮ ግዴታቸውን ካልተወጡ አስተዳደራዊ ቅጣቱ እንደማንኛውም የደረጃ "ሀ" ግብር ከፋይ በክልሉ የገቢ ግብር እና የታክስ አስተዳደር አዋጅ እንዲሁም የተጨማሪ እሴት ታክስ አዋጅ መሠረት አስተዳደራዊ ቅጣቶች ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡

6/ የደረጃ "ሀ" ግብር ከፋዮች ገቢያቸውን በህግ በተቀመጠው ጊዜ ውስጥ ገቢያቸውን ካላሳወቁ ወይም የሂሳብ መዝገብ መያዝ ሲገባቸው ካላቀረቡ ወይም የሂሳብ መዝገባቸው በገቢ ጽ/ቤት ተቀባይነት ካላገኘ ወይም ግብሩ አንደገና በልዩነት ከተወሰነ በክልሉ የታክስ አሰተዳደር አዋጅ መሰረት አስተዳደራዊ ቅጣትና ወለድ እንዲከፍሉ ይደረጋል፡፡

18. የግብር በዛብኝ ቅሬታ እና ይግባኝ አቀራረብ ስርአት

1/ ግብር ከፋዩ የግብርና ታክስ አወሳሰን ላይ ቅረፊታ ካለው በታክስ አስተዳደር አዋጁ እና ደንቡ መሰረት የግብርና ታክስ ውሳኔው በደረሰው በ21 ቀናት ውስጥ ለአቤቱታ አጣሪ ኮሚቴ ቅሬታውን በጽሁፍ ማቅረብ ይችላል።

2/ የአቤቱታ አጣሪ ኮሚቴው የግብር ከፋዩን ቅሬታ መርምሮ በማሻሻል (በመቀነስ ወይም በማጽናት ወይም በመጨመር) ውሳኔውን ለግብር ከፋዩ የማሳወቅ ኃላፊነት አለበት።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የአቤቱታ አጣሪ ኮሚተው ውሳኔ የደረሰው ግብር ከፋይ የተሻሻለው የግብርና ታክስ ውሳኔው በደረሰው በ30 ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ለግብር ይግባኝ ሰሚ ጉባኤ አከራካሪ የሆነውን ግብር/ታክስ ቅጣትንና ወለዱን ሳይጨመር 50% በቅድሚያ በመክፈል ይግባኝ ማቅረብ ይችላል።

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በግብር/ታክስ ውሳኔው ላይ ለቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ቅሬታ ያላቀረበ ግብር ከፋይ በቀጥታ ለግብር ይግባኝ ሰሚ ኮሚሽን ይግባኝ መጠየቅ አይችልም፡

19. የተሻሩና ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸዉ ሕጎች

1/ በአማራ ብሔራዊ ክልል ውስጥ ለሚገኙ የደረጃ "ሀ"፣ "ለ" እና "ሐ" ግብር ከፋዮች የግብር አወሳሰን መመሪያ ቁጥር 15/2015 ዓ.ም በዚህ መመሪያ ተሽሯል።

2/ ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረን ማንኛውም መመሪያ ወይም ልማዳዊ አሠራር በዚህ መመሪያ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም

20. መመሪያው የሚጸናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በቢሮዉ ጸድቆ፣ በአማራ ክልል ፍትህ ቢሮ ከተመዘገበ በኋላና በግንዘብ ቢሮዉ የድረ ገጽ አድራሻ ከተጫነበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል።

21. ስለመመሪያው መጽደቅ፣ መመዝገብና በድረ ገጽ መጫን

ይህ መመሪያ

1/ ሀምሌ 23 ቀን 2018 ዓ.ም በግንዘብ ቢሮ ጸድቋል።

2/ ሀምሌ 24 ቀን 2018 ዓ.ም በአማራ ክልል ፍትህ ቢሮ ተመዝግቧል።

3/ ---------- ቀን 2018 ዓ.ም በግንዘብ ቢሮ ድረ ገጽ ተጭኗል።

ባሕርዳር
ሀምሌ 23/2018 ዓ.ም

አታላይ ጥላሁን ጫኔ
በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት
የግንዘብ ቢሮ ኃላፊ

የአማራ ክልል ገንዘብ ቢሮ			
የንግድ ዘርፍ የተጣራ ትርፍ መቶ መተመኛ እና አማካኝ የስራ ቀናት ሰንጠረዥ አባሪ 1			
የፍቃድ ኮድ	የንግድ ዘርፍ	የሥራ ቀናት	የተጣራ ትርፍ መቶ መተመኛ በ(%)
ዘርፍ፡- ማኑፋክቸሪንግ			
31129	የእንሰሳት መኖ መፈብረክ	300	10
31115	ወተትና የወተት ተዋፅኦ መፈብረክ	300	10
31121-1	ዳቦና ኬክ መፈብረክ	300	15
31111-1	ልኳንዳ ንግድ /የዕርድ አገልግሎት/ ስጋ በኪሎ መሸጥ፣ ክትፎ ብቻ መሸጥ፣ ሽንኩርትና ስጋ መፍጨት አገልግሎት	210	13
38115	የትራንስፖርት ተሽከርካሪና ተጎታች መስራት	300	15
31115-1	ጥሬ ወተት ችርቻሮ	300	10
31111	ሥጋና የስጋ ዉጤቶች ማቀነባበርና መጠበቅ	300	16
31112	ለምግብነት የሚዉሉ የባህር እንስሳትና ምርታቸውን ማቀነባበርና መጠበቅ	300	16
31113	አትክልትና ፍራፍሬ ማቀነባበርና መጠበቅ	300	16
31114	የምግብ ዘይት መፈብረክ	300	10
31116	የእህል ምርት ውጤቶችን መፈብረክ	300	16
31117	ስታርችና የስታርች ዉጤቶችን እና ማጣፈጫ መፈብረክ	300	16
31118	ፈጣን ምግቦችን መፈብረክ	300	16
31121	ዳቦና ኬክ መፈብረክ	300	15
31122	ስኳር መፈብረክ	300	11
31123	ጣፋጭ ምግቦችን መፈብረክ (ብስኩት፣ ቸኮላት፣ ካካዎ፣ ካራሜሊንና ማስቲካን ይጨምራል)	300	10
31124	ጨው መፈብረክ	300	13
31125	ፓስታ፣ ማካሮኒ እና ተመሳሳይ ምርቶችን መፈብረክ	300	14
31126	ማርና የማር ውጤቶችን መፈብረክ	300	13
31127	ቡናና የሻይ ቅጠል መፈብረክ	300	10
31128	የመኖ ጥሬ ዕቃ መፈብረክ	300	10
32111	የመጠጥ ውኃ መፈብረክ	300	25
32112	ከአልኮል ነፃ የሆኑ መጠጦችን መፈብረክ (የመጠጥ ውኃን ሳይጨምር)	300	25
32113	የአልኮል መጠጦችን መፈብረክ	300	25
32211	የትምባሆ ምርቶች መፈብረክ	300	26
33111	መፍተል፣ መሸመንና የጨርቃ ጨርቅ ምርቶችን ማጠናቀቅና መፈብረክ (አልባሳትን ሳይጨምር)	300	10
33112	አልበሳትን መፈብረክ (የፀጉር አልባሳትን ጨምሮ)	300	10
33113	ምንጣፍ እና ስጋጃ ማምረት	300	10
33114	ከጭረትና ከጭረት ውጤቶች የተሰሩ መያዣዎችና	300	16

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
በአማራ ክልላዊ መንግስት
ገንዘብ ቢሮ
Bureau of Finance
ገንዘብ ቢሮ

	ማሽኒያዎች መፈብረክ		
33115	የሹራብና የኪሮሽ ፋብሪክስና አርቲክልስ መፈብረክ	300	10
33211	ቆዳና ሌጦ ማለስለስና ማጠናቀቅ	300	21
33212	ሰዉ ሰራሽ የሆኑ የቆዳ ምትክ ምርቶች መፈብረክ	300	21
33213	የተዘጋጁ የቆዳና የቆዳ ምትክ አልባሳትና ውጤቶችን መፈብረክ	300	21
33214	ጫማ መፈብረክ	300	18
34111	እንጨትና የእንጨት ውጤቶችን መፈብረክ	300	16
34211	ወረቀትና የወረቀት ውጤቶችን መፈብረክ	300	22
34212	ፐልፕ፣ ወረቀትና የወረቀት ቦርድ መፈብረክ	300	22
34311	ህትመትና ተያያዥ ሥራዎች	300	22
34411	የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች መፈብረክ	300	22
35111	የኮክ አሸን ምርቶች መፈብረክ	300	16
35112	የተጣራ የነዳጅ ውጤቶች ማምረት	300	26
35211	መሰረታዊ ኬሚካሎችን መፈብረክ	300	16
35212	ማዳበሪያ እና የናይትሮጂን ውህዶች መፈብረክ	300	16
35213	መሰረታዊ (የመጀመሪያ ደረጃ) ፕላስቲኮችንና ሲንቴቲክ (ሰዉ ሰራሽ) ጎማ መፈብረክ	300	16
35214	ጎማና የፕላስቲክ ውጤቶች ማምረት	300	14
35215	ባትሪዎች ማምረት	300	13
35216	ጸረ ተባይና የግብርና ኬሚካሎችን መፈብረክ	300	21
35217	ቀለም፣ ቫርኒሽ እና ተመሳሳይ ምርቶች እና ማጣበቂያ መፈብረክ	300	16
35311	ለሰዉ አገልግሎት የሚዉሉ የህክምና የመድኃኒትና ኬሚካሎች መፈብረክ	300	21
36911	የመለኪያና የመፈተሻ መሣሪያዎች መፈብረክ	300	16
35312	ለእንሰሳት አገልግሎት የሚዉሉ የህክምና የመድኃኒትና ኬሚካሎች መፈብረክ	300	21
35313	ሌሎች ለመድኃኒት ግብዓትነት የሚዉለ መሰረታዊ የመድኃኒት ዉጤቶችን ማምረት	300	21
35411	የንፅህናና የኮስሞቲክስ እቃዎች እና ግብአቶች መፈብረክ	300	17
36111	ብረት፣ የአረብ ብረት እና የብረት ማዕድናት ውጤቶችን መፈብረክ	300	15
36112	ብረታ ብረት መጠቅለል፣ ማተም ፣ የብረት ዱቄትና የመሳሰሉትን ጨምሮ መፈብረክ	300	15
36211	መስታወት እና የመስታወት ውጤቶች መፈብረክ	300	10
36212	ሲሚንቶ፣ ኖራ እና ለመለሰኛ የሚያገለግለ ምርቶችን መፈብረክ	300	18
36214	ለስትራክቸር ስራ የሚውል የሸክላና የሴራሚክ ውጤቶችን መፈብረክ	300	10
36215	የድንጋይ ውጤቶችን መፈብረክ	300	18
36216	ብረታ ብረት ያልሆኑ የማዕድናት ውጤቶችን መፈብረክ	300	16

36311	ማዕድናትን ማንጠር	300	16
36312	ማዕድናት ማቅለጥ/ማድለብ	300	16
36313	ብረት እና ማግኔታዊ ያልሆኑ ብረታ ብረቶች ማቅለጥ /ማድለብ	300	16
36314	ማግኔታዊ ያልሆኑ (አልሙኒየም፣ ዚንክ፣ ሉዴ፣ ታንታሆም፣ ኒኬል፣ ነሐስ ከመሳሰሉት) የብረታ ብረት ውጤቶችን መፈብረክ	300	16
36411	ለስትራክቸር የሚያገለግል የብረታብረት ውጤቶች መፈብረክ	300	16
36511	ለሁለገብ ሥራ የሚያገለግል መሣሪያዎች መፈብረክ	300	16
36512	ለልዩ አገልግሎት የሚውሉ መሣሪያዎችን መፈብረክ	300	16
36611	የጦር መሣሪያዎች እና ጥይቶች መፈብረክ	300	16
36711	የኤሌክትሪክ መሣሪያዎችና መገልገያዎች መፈብረክ	300	16
36811	የመገናኛ መሣሪያዎች፣ መለዋወጫዎች እና መገልገያዎች መፈብረክ	300	16
37111	የጨረራ አመንጪ መሳሪያዎችና ቁሶችን መፈብረክ	300	16
37211	የፎቶ ግራፍና የዕይታ መሣሪያዎችን መፈብረክ	300	16
37311	ለህክምና መገልገያነት የሚውለ ውጤቶችና መሣሪያዎችን መፈብረክ	300	16
38111	የሞተር ተሽከርካሪዎች መፈብረክ	300	15
38112	የተሽከርካሪዎች አካላት፣ መለዋወጫዎችና ጎማዎች መፈብረክ	300	13
38113	የሞተር ብስክሌቶችን መፈብረክ	300	15
38114	ብስክሌቶችና ጋሪዎችን መፈብረክ	300	15
38211	መርከቦችንና ጀልባዎችን መገንባት	300	16
38212	በባቡር እና በትራም መንገድ የሚሄዱ ሎኮሞቲቮችን እንዲሁም ዘዋሪ እግር ያላቸውን ተሽከርካሪዎችን መፈብረክ	300	16
38213	የአውሮፕላንና የጠፈር መንኩራኩሮችን መፈብረክ	300	16
39111	የቤትና የቢሮ ዕቃዎች ማምረት	300	16
39112	የስፕሪንግ ስፖንጅና ፎም ውጤቶችን መፈብረክ	300	10
39113	ኮምፒውተር፣ የኮምፒውተር መሣሪያዎችና መለዋወጫዎችን መፈብረክ	300	16
39121	የመዝናኛ ዕቃዎች መፈብረክ	300	16
39131	የእደጥበብ፣ የገፀበረከት ዕቃዎች እና አርቲፊሻል ጌጣጌጥ መፈብረክ	300	14
39141	ሶፍትዌር መፈብረክ (ዲዛይን ማድረግ፣ ማበልጸግና ትግበራን ያካትታል)	300	16
39142	የዕህፈት መሳሪያዎች መፈብረክ (ከወረቀትና የወረቀት ውጤቶች በስተቀር)	300	16
39143	ቁልፍ፣ መያዣ፣ ተንሸራታች ማያያዣ ወዘተ መፈብረክ	300	16
39144	የቁጥር ሰሌዳ፣ ምልክቶች እና የማስታወቂያ ሰሌዳ	300	16

	(በኤሌክትሪክ የማይሰሩ) መፈብረክ		
39145	ውድቅዳቂዎችና ስክራፖችን ጥቅም ወዳላቸው ምርቶች መለወጥ/መፈብረክ	300	16
39146	መጥረጊያና መወልወያ መፈብረክ	300	16
36213	ከኮንክሪት፣ ከሲሚንቶና ከመለሰኛ የሚሰሩ ውጤቶችን መፈብረክ	260	25
ዘርፍ:- ኮንስትራክሽን			
51212-1	መስታወት ስራ እና ንግድ	300	10
51111	የመንገድ ስራ ተቋራጭነት	300	16
51112	የህንጻ ስራ ተቋራጭነት	300	16
51113	የውኃ ሥራዎች ተቋራጭነት	300	16
51211	የግንባታ ቦታ የማጽዳትና የማዘጋጀት ተቋራጭነት ስራ	300	16
51212	የግንባታ ማጠናቀቅ ተቋራጭነት ስራ	300	16
51213	የኤሌትሪክ ሥራዎች ሥራ ተቋራጭ እና ኤሌትሮ መካኒካል ሥራ ተቋራጭ	300	16
51212-2	የመቃብር ሀውልት ስራ	210	10
ዘርፍ:- የማህበረሰብ፣ ማህበራዊና የግል አገልግሎቶች			
94212	የገላ መታጠቢያ አገልግሎት	300	25
93211-1	ካራንቡላ፣ ጆተኒ፣ ፑል፣ ቴንስ (ፕላይ ስቴሽን) እና ልዩ ልዩ ጌሞችን ማጫወት (ለብቻ)	300	10
93312-1	ፎቶ ግራፍ ማንሳትና ማጠብ ፣ ፎቶ ኮፒ ማንሳት (ብቻውንም ከሆነ)	300	26
94213	ማሳጅ አገልግሎት (ሳውና ባዝ፣ ስቲም ባዝ እና የሻውር አገልግሎት)	300	25
95112	የእህል ወፍጮ አገልግሎት	300	21
94311	የትርጉም፣ የጽህፈትና ሌሎች ተያያዥ አገልግሎቶች	300	22
93411	የዱር እንስሳት ታክስ ደርሚ ንግድ ስራዎች	210	11
93211	የስፖርትና ሌሎች መዝናኛዎች የማዘጋጀትና የማሳየት ስራዎች	300	25
93212	የሰውነት ማበልጸጊያ (እንደ ሰርከስ የመሳሰሉት) አገልግሎቶች	300	25
93311	የሙዚቃ መሳሪያ አጫዋች (ዲጄ) አገልግሎት	300	30
93312	የስቱዲዮ ቀረጻ አገልግሎት	300	28
93313	የስዕል፣ ቅርጻ ቅርጽ፣ ጋለሪ/ስቱዲዮ አገልግሎት	300	28
93314	የሙዚቃና የባንድ ሥራ	300	30
93315	የፊልም፣ ቲያትር ፕሮዳክሽን እና ተዛማጅ ስራዎች	300	28
94312	የተለያዩ ዝግጅቶች የማስዋብ (ዲኮሬሽን) ስራዎች	150	30
95113	የመኖሪያ ቤት የጸረ-ተባይ ስርጭት አገልግሎት	300	21
95115	የምድር ሚዛን አገልግሎት	300	21

95116	የውኃና የመብራት ክፍያዎች በውክልና የመሰብሰብ አገልግሎት	300	21
95114	የልብስ ስፌት አገልግሎት	300	21
95111	ቀብር የማስፈጸም እና ተዛማጅ ስራዎች	210	21
95117	የመጫንና የማውረድ አገልግሎት	210	10
94211	የልብስ ንጽህና አገልግሎት	300	11
92123	የስፔሻሊቲ ክሊኒክ አገልግሎት	300	21
92124	የመካካለኛ ክሊኒክ አገልግል	300	21
91111	ቅድመ የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት እና ከትምህርት በኋላ የሚሰጥ አገልግሎት	300	30
91112	የመጀመሪያና ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት አገልግሎት	300	28
91113	ድንበር ተሻጋሪ ከፍተኛ ትምህርት አገልግሎት	300	28
91114	የቴክኒክ ኮሌጆች እና የቴክኒክ ተቋማት አገልግሎት	300	28
91115	የአጭር ጊዜ የቴክኒክ ትምህርት እና ስልጠና አገልግሎት	300	28
91116	መደበኛ የከፍተኛ ትምህር አገልግሎት	300	28
91211	የአሽከርካሪ ብቃት ማረጋገጫ የስልጠና (የመደበኛ ትምህርትና በልዩ ተንቀሳቃሽ ማሽነሪዎች) አገልግሎት	300	28
91311	ቲያትር፣ ሙዚቃ፣ ፊልም፣ ሞዴሊንግ፣ ዳንስ (ውዝዋዜ)፣ የቪዲዬና ፎቶግራፍ፣ የስዕልና ዲዛይን ወዘተ	300	28
91312	የሠርከስ ማሰልጠኛ ት/ቤት	300	28
91411	የባህር ትራንስፖርት ሙያ ስልጠና አገልግሎት	300	28
91412	የአቪዬሽን ሙያ ስልጠና አገልግሎት	300	28
92111	የስፔሻላይዝዴ ሆስፒታል አገልግሎት	300	21
92112	የአጠቃላይ ሆስፒታል አገልግሎት	300	21
92113	የመጀመሪያ ደረጃ ሆስፒታል አገልግሎት	300	21
92114	የዲያጎኖስቲክ ኢሜጂንግ አገልግሎት	300	21
92115	የዲያጎኖስቲክ ላብራቶሪ አገልግሎት	300	21
92121	ክሊኒኮች እና የተዛመጁ የጤና እንክብካቤ አገልግሎቶች	300	21
92122	የነርስነት አገልግሎት	300	21
92125	የመጀመሪያ ደረጃ ክሊኒክ አገልግሎት	300	21
92126	የህፃናት ማቆያ አገልግሎት	300	10
92127	የእንስሳት ህክምና ሥራዎች	300	21
92128	የባህላዊ ህክምና አገልግሎት	300	21
92131	የማህበራዊ ደህንነት እና ድጋፍ አገልግሎቶች	300	21
93111	ተንቀሳቃሽ ፊልም፣ ቴአትር (ሲኒማ) ቪዴዮ እና ተመሳሳይ ስራዎች የመቅረጽና የማከፋፈል ስራዎች	300	28

ገንዘብ ቢሮ

93112	ተንቀሳቃሽ ፊልም፣ ቴአትር (ሲኒማ) ቪዴዮ እና ተመሳሳይ ስራዎች የማሳየት አገልግሎቶች	300	28
93121	የንግድ ብሮድካስት አገልግሎት	300	28
93122	የራዲዮና የቴሌቪዥን ፕሮግራም ቀረጻና የማሠራጨት ስራዎች	300	28
93123	የሚዲያ መዝናኛ ፕሮግራም የማዘጋጀትና የማሰራጨት ስራዎች	300	28
93511	የቤተ-መጽሃፍት እና የቤተ-መዛግብት አገልግሎት	300	22
93512	የሙዚየም ስራዎች	300	21
93513	የታሪካዊ ቦታዎችና ህንጻዎች ዕድሳትና እንክብካቤ አገልግሎቶች	300	21
94111	የወንዶች የውበት ሳሎን አገልግሎት	300	10
94112	የሴቶች የውበት ሳልን አገልግሎት	300	10
93412	የዱር እንስሳት ልዩ ልዩ ውጤቶች ንግድ	210	11
ዘርፍ:- የማዕድን ቁፋሮና ኳሪይንግ			
21231	ጨዉ ማውጣት	300	13
21111	ድፍድፍ ነዳጅና የተፈጥሮ ጋዝ ማዉጣት	300	15
21112	ከነዳጅና ጋዝ ማውጣት ጋር የተያያዘ አገልግሎት	300	15
21121	የማዕድን ፍለጋ ስራዎች	300	15
21122	የማዕድን ቁፋሮ ስራዎች	300	15
21123	ማዕድን የማውጣት ስራዎች	300	15
21211	የድንጋይ ካባ ፤ ሸክላ፤ አሸዋና ተመሳሳይ የማዕድን ቁፋሮዎችና ኳሪይንግ	300	18
21221	የኬሚካልና የማዳበሪያ ማዕድን ቁፋሮ	300	10
21241	የማዕድናት ደጋፊ ስራዎች አገልግሎቶች	300	30
ዘርፍ:- የትራንስፖርት፣ የመጋዘንና የኮሙኒኬሽን ሥራዎች			
71112	አገር አቋራጭ የህዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት	300	10
71116	የዉሃ ላይ ትራንስፖርት አገልግሎት	300	10
71114	የመንገድና የደረቅ ጭነት አገልግሎት	300	10
71115	የፈሳሽ ጭነት ትራንስፖርት አገልግሎት	300	10
73141	የኢንተርኔት ካፌ አገልግሎት	300	20
73151	የቴሌ ኮሙኒኬሽን የውስጥ አገልግሎት	300	25
72121	ልዩ ዝግጅት የማስተባበር ስራዎች	300	29
71212	መንገዶችና ቀረጥ የሚከፈልባቸዉ መንገዶች የማሰተዳደር ስራዎች	300	16
72131	የመርከብ ስራ ውክልና	300	30
71211	የአውሮፕላን ማረፊያዎች የግንባታ እና የአስተዳደር ሥራዎች	300	16
73161	ኬብል ዝርጋታ፣ ተከላና ጥገና ስራዎች	300	12

73131	የቴሌ ሴንተር አገልግሎት	300	20
72111	የአስጎብኚነት አገልግሎት	300	10
71111	የባቡርና የተጓዥ ትራንስፖርት አገልግሎት	300	10
71113	የየብስ ትራንስፖርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች	300	10
71117	የአየር ትራንስፖርት እና ተዛማጅ አገልግሎቶች	300	10
72112	የጉዞ አገልግሎት ውክልና ስራዎች	300	29
72132	የእቃ አስተላላፊነትና የወደብ ስራዎች	300	30
73111	የፖስታ እና ፈጣን የመልዕክት ማጓጓዣ አገልግሎት	300	21
73121	ብሔራዊ የቴሌኮሙኒኬሽን አገልግሎት	300	21
73171	የቴሌኮሙኒኬሽን የማዞሪያ ተከላና ጥገና አገልግሎት	300	12
73181	የቴሌኮሙኒኬሽን ተርሚናል እቃዎች ጥገና አገልግሎት	300	12
73191	የቴሌኮሙኒኬሽን ተጨማሪ አገልግሎት	300	12
74111	በጉምሩክ የማከማቻና መጋዘን አገልግሎት	300	30
74121	የንግድ ዕቃዎች ማከማቻና መጋዘን አገልግሎት	300	30
74131	የመኪና ማቆያ (ፓርኪንግ) አገልግሎት	300	15
ዘርፍ: የኤሌክትሪክ፣ የጋዝ፣ የእንፋሎት ማመንጨት፣ የውኃ አቅርቦት፣ የቆሻሻ አያያዝና አወጋገድ			
41322	የፍሳሽ በካይ ቁሶችንና ባዕድ ነገሮችን የማስወገድ አገልግሎት	300	12
41323	ደረቅ ቆሻሻ የማስወገድ	300	12
41111	የኤሌክትሪክ ኃይል ማመንጨት	300	15
41112	የኤሌክትሪክ ኃይል ማስተላለፍ፣ ማከፋፈልና መሸጥ	300	12
41113	የኤሌክትሪክ መስመር መዘርጋት	300	12
41211	ጋዝ በመስመር ማከፋፈል	300	12
41212	የእንፋሎትና የሙቅ ዉሃ ማቅረብ አገልግሎት	300	25
41311	ውኃ የመሰብሰብ፣ የማጥራትና የማከፋፈል አገልግሎት	300	28
41321	የፍሳሽ ቆሻሻ የማስወገድ አገልግሎት	300	12
ዘርፍ: የጅምላ እና የችርቻሮ ንግድ፣ የጥገና፣ የሆቴልና ሬስቶራንት፣ የአስመጪነትና የላኪነት ንግድ ስራዎች			
62114	ሚኒማርኬት	300	14
61222	የቡናና ሻይ ቅጠል አቅርቦት/ጅምላ ንግድ	300	10
64114	የሬስቶራንት አገልግሎት	300	25
62231	እንሰሳት፣ የእንስሳት መኖ እና ጥሬ እቃ ችርቻሮ ንግድ	300	10
65222	እንሰሳት እና ተረፈ ምርት አስመጪነት	300	10

66121	የእንሰሳት ተዋፅኦ (ለምግብነት የሚውል) ላኪነት	300	10
64112-2	ከረንቡላ፣ ጆተኒ፣ ሌሎች ጌሞች /ከሆቴልና ቡና ቤት ጋር ከሆነ)	300	25
64112-1	ከሆቴል ጋር የመኝታ አገልግሎት	300	25
61412	የእንስሳት መኖ የጅምላ ንግድ	300	13
62513-1	ኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክስ ዕቃዎች ንግድና ዕድሳት/ጥገና/ አገልግሎት	300	16
61235	የባህር እንስሳት ጅምላ ንግድ	255	10
64118-1	የጀበና ቡና ንግድ ብቻ	300	10
61262	ጫት ንግድ	300	30
62412-1	የጫማ ንግድና ዕድሳት	300	18
62411-1	ልብስ ስፌት ብቻ	300	10
62221-1	ደረቅ/ለምለም/ እንጀራ ማከፋፈል እና መቸርቸር ንግድ	300	15
61832-1	ከሰል ንግድ	300	10
63214-1	የትሚስታ አገልግሎት ንግድ ብቻ	300	10
64118-2	የመስሪያ ቤት ክበቦች (ቅዳሜና እሁድ የማይሰሩት)	260	16
61216	ቡና እና ሻይ ንግድ	300	10
62221-2	ዱቄት ንግድ	300	16
62511-1	አልጋ፣ ፍራሽና ደንገል መስራትና መሸጥ	300	10
61411	የእንስሳት መኖ መሸጥ	300	10
62115	ትንሽ ሱቅ (ኪዮስክ)	300	14
61111	የኮሚሽን /የአገናኝነት/ የንግድ ሥራዎች	300	30
61112	የሀገር ውስጥ ንግድ ወኪል	300	29
61211	የብርዕ እና የአገዳ ሰብሎች ጅምላ ንግድ	300	10
61212	የቅባት እህሎች ጅምላ ንግድ	300	10
61213	የጥራጥሬ እህሎች ጅምላ ንግድ	300	10
61214	በርበሬና ቅመማ ቅመም ጅምላ ንግድ	300	10
61215	የፍራፍሬና አትክልት ጅምላ ንግድ	300	13
61217	የዕጽዋት ዘር ጅምላ ንግድ	300	13
61218	የአበባ እና ሌሎች የዕጽዋት ጅምላ ንግድ	300	15
61221	የግብርና ምርቶች አቅርቦት/ጅምላ ንግድ	300	10
61311	የተዘጋጁ የእህል ምርት ውጤቶች ጅምላ ንግድ (ከቡናና ሻይ ቅጠል በስተቀር)	300	10
61312	የተዘጋጀ ቡናና ሻይ ቅጠል ጅምላ ንግድ	300	10
61413	የጥሬ ጎማ የጅምላ ንግድ	300	13
65251	ዕጣንና የሙጫ ውጤቶች አስመጪነት	300	13
61414	ትምባሆና የትምባሆ ውጤቶች የጅምላ ንግድ	300	26
61511	የምግብ ምርቶች ጅምላ ንግድ	300	15
61512	የመጠጥ ምርቶች ጅምላ ንግድ	300	25
61611	ጥጥ፣ የጨርቃ ጨርቅ ጭረቶች፣ ክር፣ ጨርቃ ጨርቅ እና አልባሳት ጅምላ ንግድ	300	10

61612	ጫማ፣ የቆዳ ውጤችና ተዛማጅ ምርቶች ጅምላ ንግድ	300	18
61621	የቤትና የቢሮ ዕቃዎች፣ መገልገያዎች እና ማስዋቢያዎች (ከኤላትሪክ ዕቃዎች ውጪ) ጅምላ ንግድ	300	16
61622	የኤሌክትሪክ ዕቃዎች ጅምላ ንግድ	300	16
61631	የመዝናኛ እና የሙዚቃ መሣሪያዎች ጅምላ ንግድ	300	28
61234	የእንሰሳት ተረፈ ምርቶች ጅምላ ንግድ	300	10
61632	የእደ ጥበብ፣ ገፀበረከት ዕቃዎች፣ አርተፊሻል ጌጣጌጦች ጅምላ ንግድ	300	14
61633	የማዕድናት አቅራቢነት ጅምላ ንግድ	300	15
61641	የጽህፈት መሳሪዎች፣ ወረቀትና የወረቀት ውጤቶች ጅምላ ንግድ	300	22
61651	የስፖርት ዕቃዎችና መገልገያዎች (አልባሳትን ሳይጨምር) ጅምላ ንግድ	300	11
61661	የፎቶ ግራፍና የዕይታ መሣሪያዎችን ጅምላ ንግድ	300	16
61711	ለህክምና፣ ለቀድ ጥገና ህክምናና ለአጥንት ህክምና የሚያገለግል መሣሪያዎችና መለዋወጫዎች ጅምላ ንግድ	300	16
61811	ጥጥር፣ ፈሳሽ፣ ነዳጅ ጋዞችና ተዛማጅ ምርቶች ጅምላ ንግድ	300	26
61821	ከግብርና ውጭ ያለ ሂደታቸው ያልተጠናቀቀ የኢንደስትሪ ምርቶች፣ ውድቅዳቂዎች እና እስክራኘ ውጤቶች ጅምላ ንግድ	300	15
66642	የትምህርት መርጃ መሳሪያዎችና ቁሳቁሶች ላኪነት	300	22
61831	የኮንስትራክሽን ማቴሪያልች፣ ሃርዴዌር፣ ብረታ ብረቶች የቧንቧ እና የማሞቂያ መሣሪያዎችና ጅምላ ንግድ	300	15
61832	የግንዲሳና አጣና ጅምላ ንግድ	300	16
61841	ለኢንዱስትሪ ግብዓት የሚውል ኬሚካሎች ጅምላ ንግድ	300	21
61842	ለግብርና አገልግሎት የሚውል ኬሚካሎች ጅምላ ንግድ	300	21
65241	የተዘጋጁ የግብርና ውጤቶች አስመጪነት	300	10
61843	ለህክምና፣ ለመድኃኒትና ምግብ ማምረት አገልግሎት የሚውል ኬሚካሎች ጅምላ ንግድ	300	21
61844	ጎማ፣ ኘላስቲክና የኘላስቲክ ውጤቶች ጅምላ ንግድ	300	14
61845	የንጽህና መጠበቂያዎች እና የኮስሞቲክስ ዕቃዎች ጅምላ ንግድ	300	17
61851	የኢንዱስትሪ፣ የግብርናና ኮንስትራክሽን መሣሪያዎትና መገልገያዎች ጅምላ ንግድ	300	15
61852	የመገናኛ፣ የኮምፒውተር ዕቃዎች እና ተጓዳኝ	300	16

ንገዘብ ቢሮ

	ዕቃዎች (መለዋወጫዎችን ጨምሮ) ጅምላ ንግድ		
61861	የጨረራ አመንጪ መሳሪያዎችና እና ቁሶች ጅምላ ንግድ	300	21
61862	የሰው መድኃኒት እና የህክምና መገልገያዎች መሳሪያዎች እና መለዋወጫዎች የጅምላ ንግድ	300	21
61863	የእንስሳት መድሃኒቶች፣ የህክምና መገልገያዎች መሳሪያዎች እና መለዋወጫዎች ጅምላ ንግድ	300	21
61864	የመለኪያ፣ የመፈተሻ፣ የቁጥጥር፣ ናቪጌሽን እና የትክክለኛነት ማረጋገጫ መገልገያዎችና መለዋወጫዎች ጅምላ ንግድ	300	21
61865	የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች ጅምላ ንግድ	300	22
61911	የተሽከርካሪዎች ጅምላ ንግድ	300	15
61912	የተሽከርካሪዎች መለዋወጫና ጌጣጌጦች ጅምላ ንግድ	300	13
61913	የተሽከርካሪዎች አካላትና ተሳቢዎች ጅምላ ንግድ	300	15
62111	የገበያ ማዕከል	300	14
62112	ሃይፐር ማርኬት	300	14
62113	ሱፐር ማርኬት	300	14
62211	የእህል ምርት ውጤቶች ችርቻሮ ንግድ	300	10
62221	የምግብ ምርቶች ችርቻሮ ንግድ	300	15
62222	የመጠጥ ችርቻሮ ንግድ	300	25
65242	የተዘጋጀ ቡና እና ሻይ ቅጠል አስመጪነት	300	10
62223	የአትክልትና ፍራፍሬ (የተዘጋጁትንም ጨምሮ) ምርቶች ችርቻሮ ንግድ	300	13
62311	የንፅህና መጠበቂያ እና የኮስሞቲክስ ዕቃዎች ችርቻሮ ንግድ	300	17
62312	የእንስሳት መዴኃኒቶችና የሕክምና መገልገያዎች ችርቻሮ ንግድ	300	21
62313	የጨረራ አመንጪ መሳሪያዎች እና ቁሶችን ችርቻሮ ንግድ	300	21
62314	ፀረ ተባይና የግብርና ኬሚካልች ችርቻሮ ንግድ	300	21
62315	የመለኪያ፣ የመፈተሻ፣ የቁጥጥር፣ ናቪጌሽን እና የትክክለኛነት ማረጋገጫ መገልገያዎችና መለዋወጫዎች ችርቻሮ ንግድ	300	16
62316	ከህክምና ውጪ የሆኑ የሊቦራቶሪ እቃዎችና መለዋወጫዎች ችርቻሮ ንግድ	300	16
62317	የሰው መዴሃኒትና የህክምና መገልገያ መሣሪያዎች ችርቻሮ ንግድ	300	21
62318	የትምህርት መርጃ መሳሪዎች ችርቻሮ ንግድ	300	22
62321	የስፖርት አልባሳትና ጫማዎች ችርቻሮ ንግድ	300	11
62322	የስፖርት ዕቃዎችና መገልገያዎች ችርቻሮ ንግድ (አልባሳትን ሳይጨምር)	300	11

62331	የመገናኛ መሣሪያዎች ችርቻሮ ንግድ	300	16
62332	የፎቶ ግራፍና የዕይታ መሣሪያዎችን ችርቻሮ ንግድ	300	16
61921	የተሽከርካሪ ነዳጅና ቅባት ጅምላ ንግድ	300	14
62341	ለህክምና፣ ቀድ ጥገና ህክምና ለአጥንት ህክምና የሚያገለግለ መሣሪያዎችና መለዋወጫዎች ችርቻሮ ንግድ	300	16
62351	የመዝናኛና የሙዚቃ መሣሪያዎች ችርቻሮ ንግድ	300	16
62361	የኮንስትራክሽን ማቴሪያልች ችርቻሮ ንግድ	300	15
62362	የግንዲላና አጣና ችርቻሮ ንግድ	300	16
62411	የጨርቃ ጨርቅ ጭረቶች፣ ጨርቃጨርቅ፣ ጥጥ፣ ክርና አልባሳት ችርቻሮ ንግድ	300	10
62412	ጫማና የቆዳ ውጤችና ተዛማጅ ችርቻሮ ንግድ	300	18
62511	የቤትና የቢሮ ዕቃዎች ማስዋቢያዎችና መገልገያዎች የችርቻሮ ንግድ	300	16
62512	የኤሌክትሪክ መሳሪያዎችና ተዛማጅ ዕቃዎች ችርቻሮ ንግድ	300	16
62513	ኮምፒዩተር፣ የኮምፒዩተር መሳሪያዎችና እና ተጓደዳኝ ዕቃዎች ችርቻሮ ንግድ	300	16
62514	የጽህፈት መሳሪዎች ችርቻሮ ንግድ	300	22
62515	ወረቀትና የወረቀት ውጤቶች ችርቻሮ ንግድ	300	22
62516	የከበሩ ማዕደድናት ጌጣጌጥና ከብር የተሰሩ ዕቃዎች ችርቻሮ ንግድ	300	15
62611	ለኢንደስትሪ ግብአትነት የሚውለ ኬሚካልችን ችርቻሮ ንግድ	300	21
62612	ለህክምና፣ ለመድኃኒትና ምግብ ማምረት አገልግሎት የሚውለ ኬሚካል ችርቻሮ ንግድ	300	21
62613	ጎማ፣ፕላስቲክና የፕላስቲክ ውጤቶች ችርቻሮ ንግድ	300	14
62711	የተሽከርካሪዎች ችርቻሮ ንግድ	300	15
62712	የመለዋወጫና ጌጣጌጦች ችርቻሮ ንግድ	300	13
62713	የተሽከርካሪዎች አካላትና ተሳቢዎች ችርቻሮ ንግድ	300	15
62714	የተሽከርካሪ ነዳጅ እና ቅባት ችርቻሮ ንግድ (በማደያ)	300	26
62811	የኪሮሲን ነዳጅና ቅባት ችርቻሮ ንግድ (ከማደያ ውጪ)	300	14
62911	የኢንዱስትሪ፣ የግብርናና የኮንስትራክሽን መሣሪያዎችና መገልገያዎች ችርቻሮ ንግድ	300	15
63111	የግል ቤት እና የቢሮ ዕቃዎች ጥገና	300	16
63112	የጦር መሳሪያዎች ዕድሳት እና ጥገና ስራዎች	300	15
63113	የኤሌክትሪክ መሳሪያዎች ተከላና ጥገና	300	16
63114	የነዳጅ ማደያ መሳሪያዎች እና የባዮጋዝ ማብላያ ተከላ /ግንባታ እና ጥገና	300	16

63115	የግሪን ሀዉስ እና የግሪን ሀዉስ የዉስጥ መስመሮችና መሳሪያዎች ተከላና ጥገና፣ የጂኦ መምብሬን ብየዳ	300	16
63116	የኮምፒውተርና የኮምፒውተር ተዛማጅ እቃዎች የጥገና ስራዎች	300	16
63117	የማሽነሪዎች እና የኢንዱስትሪ መሳሪያዎች ተከላና ጥገና	300	16
63118	የህክምና መሳሪያዎች ተከላ፣ ኮሚሽኒንግና ጥገና አገልግሎት	300	16
63119	የጨራራ አመንጪ መሳሪያዎች ተከላ፣ ኮሚሽኒንግና ጥገና አገልግሎት	300	16
63211	ሁለገብ ተሸከርካሪዎች እና የተሸከርካሪ አካላት ጥገና	300	13
63212	መርከቦችንና ጀልባዎችን ጥገና	300	13
63213	የአየር ላይ መጓጓዣ ጥገና	300	13
63214	የጎማ ጥገና፣ እጥበት ግሪስና ተዛማጅ አገልግሎቶች	300	16
64111	ባለ ኮከብ ሆቴል አገልግሎት	300	25
64112	የሆቴል አገልግሎት	300	25
64113	ባለ ኮከብ የሬስቶራንት አገልግሎት	300	25
64115	የሞቴል አገልግሎት	300	26
64116	የሎጅ አገልግሎት	300	25
64117	የፔንሲዮን እና የእንግዳ ማረፊያ አገልግሎት	300	26
64118	የካፌና ቁርስ ቤት አገልግሎት	300	25
65111	የውጭ ንግድ ወኪል/ረዳት ስራ	300	29
65112	የንግድ እንደራሴ ስራ	300	29
65211	የብርዕ እና የአገዳ ሰብሎች አስመጪነት	300	10
65212	የቅባት እህሎች አስመጪነት	300	10
65213	የጥራጥሬ እህሎች አስመጪነት	300	10
65214	በርበሬና ቅመማ ቅመም አስመጪነት	300	10
65215	የፍራፍሬና አትክልት አስመጪነት	300	13
65216	የዕጽዋት ዘር አስመጪነት	300	13
65217	የአበባ እና ሌሎች የዕጽዋት ምርቶች አስመጪ	300	15
65221	የቁም እንሰሳት ተዋፅኦ (ለምግብነት የሚውል) አስመጪነት	300	13
65231	የምግብ ምርቶች አስመጪነት	300	15
65232	የመጠጥ ምርቶች አስመጪነት	300	25
65233	የትምባሆ ውጤቶች አስመጪነት	300	26
65252	ሰም አስመጪነት	300	13
65254	ጥሬ ጎማና የቃጫ ውጤቶች አስመጪነት	300	16
65256	የአንቁ ተክልች (ከቡናና ሻይ በስተቀር) አስመጪነት	300	30
65311	ጨርቃ ጨርቅ፣ የጨርቃ ጨርቅ ጭረቶች፣ ጥጥ፣ ክር፣ የቆዳና የጨርቃ ጨርቅ አልባሳት	300	10

	አስመጪነት		
65312	ቆዳ፣ የቆዳ ውጤቶች፣ ጫማ እና ተዛማጅ ምርቶች አስመጪነት	300	18
65321	የቤትና የቢሮ ዕቃዎች ማስዋቢያዎችና መገልገያዎች አስመጪነት	300	16
65331	የሙዚቃ መሳሪያዎች (የፊልም፣ የቲያትርና ሌሎች የኪነጥበብ እቃዎች) አስመጪ	300	28
65332	የእደ ጥበብ ፤ የገጸበረከት እቃዎች እና አርቴፊሻል ጌጣጌጥ አስመጪ	300	14
65341	ማዕድናት እና ከማዕድን የተዘጋጁ ዕቃዎች አስመጪነት	300	15
65351	የጽህፈት መሳሪዎች፣ ወረቀትና የወረቀት ውጤቶች አስመጪነት	300	22
65361	የስፖርት ዕቃዎች አስመጪነት	300	11
65411	የድንጋይ ከሰል፣ ኮክና ባለ ቅርፅ ከሰል አስመጪነት	300	18
65412	ፔትሮልየም እና የፔትሮልየም ውጤቶችና ተዛማጅ ምርቶ አስመጪነት	300	26
65253	የእንስሳት መኖ አስመጪነት	300	10
65255	የእንስሳት መኖ ጥሬ ዕቃ አስመጪነት	300	10
65413	የተፈጥሮ እና ሰው ሰራሽ ጋዝ አስመጪነት	300	26
66341	የሙዚቃና የመዝናኛ የእደጥበብና የገጸ በረከት ዕቃዎች ላኪነት	300	16
65511	የኮንስትራክሽን ማቴሪያልች ብረታ ብረት፤ ብረታ ብረት ያልሆኑ፤ እና እስክራፕ አስመጪነት	300	15
65512	የግንዲላና አጣና አስመጪነት	300	16
65611	ለኢንዱስሪ ግብአት የሚውል ኬሚካሎችን አስመጪነት	300	21
65612	ለግብርና አገልግሎት የሚውል ኬሚካሎች አስመጪነት	300	21
65613	ለህክምና፣ ለመድኃኒትና ምግብ ማምረት አገልግሎት የሚውለ ኬሚካል አስመጪነት	300	21
65614	ጥሬ ጎማ፤ ፕሊስቲክ፣ ባትሪ እና ወጤቶቻቸው አስመጪነት	300	14
65615	የንጽህናና የኮስሞቲክስ ዕቃዎች አስመጪነት	300	17
65621	ፈንጂና ተቀጣጣይ ምርቶች አስመጪነት	300	16
65711	ለኢንደስትሪ፣ ለግብርና ለኮንስትራክሽን እና ከሌሎች ስራዎች ጋር የተያያዙ መሳሪያዎችና መገልገያዎች አስመጪነት	300	15
65721	የመገናኛ፣ የኮምፒተር እና ተዛማጅ መሳሪያዎች አስመጪነት	300	16
65722	የበለጸገ ሶፍትዌር አስመጪነት	300	16
65731	የኤሌክትሪክ ዕቃዎች አስመጪነት	300	16
65741	የመለኪያ ፣ መፈተሻ እና ናቪጌሽን	300	16

ገንዘብ ቢሮ

	መሳሪያዎች አስመጪነት		
65742	የትምህርት መርጃ መሳሪያዎችና ቁሳቁሶች አስመጪነት	300	22
65751	የሰው መድሃኒትና የህክምና መገልገያዎችና መሳሪያዎች አስመጪነት	300	21
65752	የእንሰሳት መድሃኒትና የህክምና መገልገያዎችና መሳሪያዎች አስመጪነት	300	21
65753	የጨረራ አመንጪ መሳሪያዎች እና ቁሶችን አስመጪነት	300	21
65754	ፎቶግራፍ እና የእይታ መሣሪያዎች አስመጪነት	300	16
65761	ነድ (ስንደል) አስመጪነት	300	14
65762	ሻማ እና ጧፍ አስመጪነት	300	24
65811	ተሽከርካሪዎች አስመጪነት	300	15
65812	ተሽከርካሪዎች መለዋወጫ፣ መቆጣጠሪያ መሣሪያዎችና ጌጣጌጦች አስመጪነት	300	13
65813	የተሽከርካሪዎች አካላትና ተሳቢዎች አስመጪነት	300	15
66111	የብርዕ እና የአገዳ ሰብሎች ላኪነት	300	10
66112	የቅባት እህሎች ላኪነት	300	10
66113	የጥራጥሬ እህሎች ላኪነት	300	10
66114	በርበሬና ቅመማ ቅመም ላኪነት	300	10
66115	የአትክልትና ፍራፍሬ ላኪነት	300	13
66116	የዕጽዋት ዘር እና መድሃኒት ነክ ዕጽዋት ላኪነት	300	13
66117	የአበባ እና ሌሎች የዕጽዋት ላኪነት	300	15
66131	የምግብ ምርቶች ላኪነት	300	15
66132	የመጠጥ ምርቶች ላኪነት	300	25
66133	የትምባሆ ውጤቶች ላኪነት	300	26
66141	የተዘጋጀ ቡና እና የቡና ቅጠል ላኪነት	300	10
66142	የተዘጋጀ የእህል ምርት ውጤቶች (ከቡናና የቡና ቅጠል ውጪ) ላኪነት	300	10
66211	የአንቁ ተክሎች (ከቡናና ሻይ በስተቀር) ላኪነት	300	30
66212	የቡናና ሻይ ቅጠል ላኪነት	300	10
66213	የዕጣንና ሙጫ ላኪነት	300	13
66214	የሰም ላኪነት	300	13
66216	የጥሬ ጎማና የቃጫ ውጤቶች ላኪነት	300	16
66311	የቤትና የቢሮ እቃዎች፣ ማስዋቢያዎች እና ሌሎች መገልገያዎች ላኪነት	300	16
66321	የጨርቃ ጨርቅ ጭረቶች፣ ጥጥ፣ ክርና አልባሳት ላኪነት	300	10
66122	እንሰሳት እና ተረፈ ምርት ላኪነት	300	10
66215	የእንስሳት መኖ እና ጥሬ እቃ ላኪነት	300	10

66322	ቆዳዎች፣ የቆዳ ውጤቶች፣ ጫማዎችና እና ተዛማጅ ምርቶች ላኪነት	300	18
66331	ማዕድናት እና ከማዕድን የተዘጋጁ ዕቃዎች ላኪ	300	18
66351	የጽህፈት መሳሪያዎች፣ ወረቀት እና የወረቀት ውጤቶች ላኪነት	300	22
66361	የስፖርት ዕቃዎች ላኪነት	300	11
66411	የድንጋይ ከሰል፣ ኮክና ባለ ቅርፅ ከሰል አስመጪነት ቅርፅ ከሰል ላኪነት	300	26
66412	ፔትሮሉየም እና የፔትሮልየም ውጤቶችና ተዛማጅ ምርቶች ላኪነት	300	26
66413	የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ ጋዝ ላኪነት	300	26
66421	የአሌክትሪክ ኃይል ላኪነት	300	15
66431	ብረታ ብረት፣ ብረታ ብረት ያልሆኑ፣ የብረታ ብረት ማዕድናት እና እስክራፕ ላኪነት	300	15
66441	የኮንስትራክሽን ማቴሪያልች፣ ብረታ ብረት፣ የባንቧ እና የማሞቂያ መሳሪያዎችና አቅርቦት ላኪነት	300	15
66511	ለኢንዱስትሪ ግብዓትነት የሚውል ኬሚካሎች ላኪነት	300	21
66512	ለግብርና አገልግሎት የሚውል ኬሚካሎች ላኪነት	300	21
66513	ለህክምና፣ ለመዳኃኒት፣ ለምግብ ማምረት አገልግሎት የሚውል ኬሚካሎች ላኪነት	300	21
66514	ጥሬ ጎማ፣ ፕላስቲክ፣ ባትሪ እና ውጤቶቻቸው ላኪነት	300	14
66515	የንጽህናና የኮስሞቲክስ ዕቃዎች ላኪነት	300	17
66521	ፈንጂና ተቀጣጣይ ምርቶች ላኪነት	300	16
66531	ሂደታቸዉ ያልተጠናቀቀ ዉጤቶች፣ ውድቅዳቂዎች እና እስክራፕ ላኪነት	300	15
66611	የኢንዱስትሪ፣ የግብርና፣ የኮንስትራክሽን መሳሪያዎች እና ሌሎች ተዛማጅ መሳሪያዎችና መገልገያዎች ላኪነት	300	15
66621	የመገናኛ መሳሪያዎች፣ ኮምፒዉተር እና የኮምፒዉተር ተዛማጅ እቃዎች፣ መለዋወጫዎች እና የመገልገያ መሳሪያዎች ላኪ	300	16
66622	የበለጸገ ሶፍትዌር ላኪነት	300	16
66631	የአሌክትሪክ እቃዎች፣ ተዛማጅ ምርቶችና መለዋወጫዎች ላኪነት	300	16
66641	የመለኪያ፣ የቁጥጥር እና የትክክለኛነት ማረጋገጫ መገልገያዎች ላኪነት	300	16
66643	የጨረራ አመንጪ መሳሪያዎች እና ቁሶች ላኪነት	300	21
66644	የፎቶግራፍ መሳሪያዎችና የዕይታ ዕቃዎች ላኪነት	300	16
66651	የሰው መድሃኒትና የህክምና መገልገያዎችና	300	21

	መሳሪያዎች ላኪነት		
66652	የእንሰሳት መድሃኒትና የህክምና መገልገያዎችና መሳሪያዎች ላኪነት	300	21
66661	ነድ (ስንደል) ላኪነት	300	14
66662	ሻማ እና ጧፍ ላኪነት	300	13
66711	የተሽከርካሪዎች ላኪነት	300	15
66712	የተሽከርካሪዎች መለዋወጫ አካላት፣ ጌጣጌጦችና ተጓዳኝ እቃዎች (የመኪና ባትሪ እና ጎማን ጨምሮ) ላኪነት	300	13
66713	የተሽከርካሪ አካላትና ተሳቢዎች ላኪነት	300	15
61232	የዶሮና አዕዋፋት ጅምላ ንግድ	210	10
61231	የቁም እንሰሳት ጅምላ ንግድ	300	10
61233	የእንሰሳት ተዋፅኦ ጅምላ ንግድ	300	10
ዘርፍ: የግብርና፣ አደን፣ የደን ልማትና ዓሳ ማስገር			
11112	ሽንኩራ አገዳ ማልማት	300	13
11121	የቁም እንስሳት እርባታ	300	10
11119	የእንሰሳት መኖ ማልማት	300	10
11113	የቅባት እህሎች ማልማት	300	10
11131-1	የግብርና ግብዓት አቅርቦት የአፈር ማዳበሪያ /ሰው ሰራሽ ማዳበሪያ ዩሪያ እና ዳፕ/	300	10
11111	የብርዕና የአገዳ ሰብሎች ማልማት	300	10
11114	የጥራጥሬ እህሎች ማልማት	300	10
11115	ቡናና ሻይ ቅጠል ማልማት	300	10
11116	በርበሬና ቅመማቅመም ማልማት	300	10
11117	አበባ ማልማት	300	15
11118	አትክልት፣ ፍራፍሬ፣ የዕፅዋት እና የእጽዋት ዘር ማልማት	300	13
11122	የዶሮና አዕዋፋት እርባታ	210	10
11123	ንብ ማነብ	300	10
11124	የሐር ትል ማልማት	300	10
11131	የግብርና ድጋፍ ስራዎች	300	30
11211	አደን፤ ማጥመድ፤ ጌም ፕሮፓጌሽን እና ተዛማጅ ስራዎች	210	11
11212	ደን ማልማት እና ተዛማጅ ስራዎች	300	15
11311	የባህር እንስሳት የማስገር፤ የማርባትና የማልማት ስራዎች	255	10
ዘርፍ: የፋይናንስ፣ ኢንሹራንስ የሪል ስቴትና የንግድ ሥራዎች			
85111	መሣሪያዎችንና መገልገያዎችን የማከራየት ስራ	300	30
86113-1	የምክር አገልግሎት /የግንባታ፣ የአስተዳደር፣ የፋይናንስ ወዘተ./	300	30
86812-1	ንዋየ ቅድሳት ንግድ	300	15
81111	የባንክ ስራ	300	30
83112	መኖሪያ ቤት እና ህንፃ (ቋሚ ንብረት)	365	50

	የማከራየት ስራዎች		
86112	የታክስ ውክልና አገልግሎት	300	30
85211	የተፈቀደለት የሂሳብ አዋቂ	300	30
85212	የተፈቀደለት አዲተር	300	30
86111	በሥራ አመራር የማማከር አገልግሎት	300	30
81112	የገንዘብ ቁጠባ እና ብድር ህብረት ስራ	300	30
81113	አነስተኛ የፋይናንስ ሥራዎች	300	30
81114	የሊዝ ፋይናንሲንግ ሥራዎች	300	30
81115	የዋስትና ድርድር ሥራዎች	300	30
81116	የቅናሽ ክፍያ ቤቶች፣ የንግድና ሌሎች አገልግሎቶች	300	30
82111	የህይወት መድን ሥራ	300	30
82112	የጡረታ አገልግሎት ፈንድ ሥራ	300	30
82113	የጠቅላላ መድን ሥራ (የህይወት መድንን ይጨምራል)	300	30
82114	የጠለፋ ዋስትና ሥራ	300	30
82115	የንብረት አቻ ግመታ ሥራዎች	300	30
82211	ለማህበራዊ ዋስትና አጋዥ የሆኑ ስራዎች	300	30
82212	ለኢንሹራንስ አጋዥ የሆኑ ስራዎች	300	30
82213	የመድን ደላላ ስራ	300	30
82214	የመድን ሽያጭ ውክልና ስራ	300	29
82215	የአስሊ ስራዎች	300	30
82216	የጉዳት፤ የቋሚ ንብረትና ተንቀሳቃሽ የንብረት ግመታ ስራዎች	300	30
82217	የመድን ጉዳት የማስተካከል ስራ	300	30
82218	መድን የመመርመር ስራ	300	30
83111	ሪል እስቴት የማልማት እና የማከፋፈል ሥራዎች	300	16
84111	የኢንስፔክሽን አገልግሎት	300	21
84112	የላብራቶሪ ፍተሻ አገልግሎት	300	21
84113	የምርት ሰርተፊኬሽን አገልግሎት	300	21
84114	የስራ አመራር ስርዓት ሰርተፊኬሽን አገልግሎት	300	21
84115	የባለሙያ ሰርተፊኬሽን አገልግሎት	300	21
84116	የላብራቶሪዎች ካሊብሬሽን አገልግሎት	300	21
84117	የቬሪፊኬሽን አገልግሎት	300	21
84121	የተሽከርካሪ ቴክኒክ ምርመራ አገልግሎት	300	13
85121	የኮምፒዩተር ኔትዎርክ ዲዛይን እና ኬብል ዝርጋታና ትግበራ ሰራዎች	300	12
85122	ሶፍት ዌር የመጫን፣ ኮሚሽኒንግና የሙከራ ተግባር	300	14
85123	የመረጃ ቋት የማደራጀትና መረጃ የማቀነባበር ስራዎች	300	14
85124	የዲታ ሴንተር (ሆስቲንግ) አገልግሎት ስራዎች	300	14
86114	በኢኮኖሚ፣ ቢዝነስና ኢንቨስትመንት ልማት	300	30

	የማማከር አገልግሎት		
86115	የምግብ ዋስትና የማማከር አገልግሎት	300	30
86116	በሚዲያ ሥራ የማማከር አገልግሎት	300	30
86211	የሆቴልና ቱሪዝም የማማከር አገልግሎት	300	30
86212	በኪነጥበብና ባህል የማማከር አገልግሎት	300	30
86213	በትምህርት ዙሪያ የማማከር አገልግሎት	300	30
86214	በጥራት ስራ አመራር የማማከር አገልግሎት	300	30
86215	በሙያ ደህንነት ጤንነት ቁጥጥር የማማከር አገልግሎት	300	30
86311	በጤና የማማከር አገልግሎት	300	30
86312	በአካባቢ አዲትና አካባቢ አጠባበቅ የማማከር አገልግሎት	300	30
86313	በአግሮ ኢኮሲስተም ልማት እና በእርሻና ተፈጥሮ ሃብት ዙሪያ የማማከር አገልግሎት	300	30
86314	በቡና፣ ሻይና ቅመማ ቅመም አያያዝና ማሻሻያ ስራዎች የማማከር አገልግሎት	300	30
86315	በኒዩትሪሽን ዙሪያ የማማከር አገልገልት	300	30
86316	በምግብና መጠጥ ማዘጋጀት የማማከር አገልግሎት	300	30
86317	በስፖርት ሳይንስ ዙሪያ የማማከር አገልገሎት	300	30
86411	በኮንስትራክሽንና ማናጅመንት ስራዎች የማማከር አገልግሎት	300	30
86412	በከተማ ፕላን ፣ በአርክቴክቸር ፣ ሲቪል ኢንጂነሪንግ እና ተያያዥ ስራዎች የማማከር አገልግሎት	300	30
86511	በኤሌክትሪካል ኢንጅነሪንግ የማማከር አገልግሎት	300	30
86512	በኢንደስትሪያልና በሜካኒካል ኢንጅነሪንግ የማማከር አገልግሎት	300	30
86513	በማዕድን ኢንጅነሪንግ የማማከር አገልግሎት	300	30
86514	በኬሚካል ኢንጅነሪንግ የማማከር አገልግሎት	300	30
86515	በዉሃ ስራዎች የማማከር አገልገሎት	300	30
86516	በስነ ልክ ዙሪያ የማማከር አገልግሎት	300	30
86521	በኢንፎርሜሽንና ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ የማማከር አገልግሎት	300	30
86531	በሳይንሳዊ መሳሪያዎች መረጣ፣ ተከላ፣ ጥገናና አወጋገድ ዙሪያ የማማከር አገልግሎት	300	30
86611	በነዳጅ ውጤቶች ማማከር አገልግሎት	300	30
86711	በማሪታይም ዘርፍ የማማከር አገልግሎት	300	30
86712	በአቪዬሽን የማማከር አገልግሎት	300	30
86713	በየብስ ትራንስፖርት የማማከር አገልግሎት	300	30
86714	በጂኦ ኢንፎርሜሽን ምርትና አገልገሎት የማማከር	300	30
86811	የማሰታወቂያ ስራ	300	30
86812	ጋዜጣ፣ መጽሄት እና ሌሎች ተዛማጅ ፅሁፎች የማሳተም ተግባራት	300	22
86821	በሀገር ውስጥ ሥራና ሠራተኛ የማገናኘት አገልግሎት	300	30

86822	በውጭ ሀገር ሥራና ሠራተኛ የማገናኘት አገልግሎት	300	30
86823	የጥበቃ እና የጽዳት አገልግሎት	300	12
86824	የጂኦ ስፔሻል (የምድር መረጃ) አገልግሎት	300	21
86911	ዓለም አቀፍ የጨረታ ስራዎች (ባሸነፈበት ዘርፍ ብቻ)	300	14
86113	በማህበራዊ ጉዲይ የማማከር አገልግሎት	300	30

የአማራ ክልል የደረጃ ለ ተሽከርካሪ እና ወፍጮ ቁርጥ ግብር ማስከፈያ ሰንጠረዥ

ተ.ቁ	የተሽከርካሪ ዓይነት	የንግድ ትርፍ ግብር				ወርሃዊ ደመወዝ እና የሥራ ግብር			
		ከተፈበረኩ ከ1 - 15 ዓመት		ከተፈበረኩ ከ15 ዓመት በላይ		የሾፌር		የረዳት	
		ዓመታዊ የሽያጭ መጠን	ግብር	ዓመታዊ የሽያጭ መጠን	ግብር	ደመወዝ	ግብር	ደመወዝ	ግብር
1	**የሕዝብ ማመላለሻ**								
1.1	ከ5 ወንበር በታች	173,982	5,219	144,985	4,350	4,254	351		
1.2	ከ6 - 12 ወንበር	202,979	6,089	173,982	5,219	4,728	446	1,182	
1.3	ከ13 - 19 ወንበር	260,973	7,829	231,976	6,959	4,728	446	1,420	
1.4	ከ20 - 23 ወንበር	318,967	9,569	289,970	8,699	5,200	540	1,420	
1.5	ከ24 - 29 ወንበር	405,957	12,179	347,963	10,439	5,200	540	1,890	
1.6	ከ30 - 34 ወንበር	463,951	13,919	405,957	12,179	5,200	540	1,890	
1.7	ከ35 - 39 ወንበር	521,945	26,097	463,951	13,919	5,436	587	1,890	
1.8	ከ40 - 44 ወንበር	579,939	28,997	521,945	26,097	5,674	635	1,890	
1.9	ከ45 - 50 ወንበር	921,204	46,060	783,022	39,151	6,618	824	2,364	55
1.10	ከ51-55 ወንበር	960,867	48,043	816,734	40,837	7,564	1,041	2,364	55
1.11	ከ56-62 ወንበር	1,069,419	74,859	816,734	40,837	7,564	1,041	2,364	55

1.12	ከ63 ወንበር በላይ	1,160,545	81,238	816,734	40,837	7,564	1,041	2,364	55
2	**የደረቅ ጭነት መኪናዎች**								
2.1	እስከ10 ኩንታል	202,979	6,089	173,982	5,219	4,254	351	1,134	
2.2	ከ11 - 20 ኩንታል	260,973	7,829	231,976	6,959	5,120	524	1,420	
2.3	ከ21 - 50 ኩንታል	318,967	9,569	289,970	8,699	5,436	587	1,798	
2.4	ከ51 - 70 ኩንታል	463,951	13,919	405,957	12,179	5,674	635	2,176	26
2.5	ከ71 - 90 ኩንታል	579,939	28,997	492,948	14,788	6,618	824	2,742	111
2.6	ከ91 - 120 ኩንታል	682,008	34,100	579,754	28,988	8,512	1,278	3,310	197
2.7	ከ121 - 150 ኩንታል	843,904	42,195	717,321	35,866	11,346	2,054	4,728	446
2.8	ከ151 - 200 ኩንታል	988,366	49,418	840,111	42,006	11,346	2,054	4,728	446
2.9	ከ201 - 250 ኩንታል	1,342,460	93,972	1,141,094	79,877	11,346	2,054	4,728	446
2.10	ከ251 - 300 ኩንታል	1,548,774	108,414	1,316,456	92,152	11,346	2,054	4,728	446
2.11	ከ301 - 350 ኩንታል	1,829,626	164,666	1,555,183	139,966	11,346	2,054	4,728	446
2.12	ከ351 - 400 ኩንታል	ደረጃ ሀ የሚሸጋገር				11,346	2,054	4,728	446
2.13	ከ400 ኩንታል በላይ					14,184	2,914	5,674	635
3	**የፈሳሽ ጭነት መኪናዎች**					-		-	
3.1	እስከ 11499 ሊትር	347,963	10,439	318,967	9,569	9,456	1,514	3,784	268
3.2	ከ11500 - 13000 ሊትር	550,942	27,547	492,948	14,788	14,184	2,914	5,674	635

3.3	ከ13001 - 25000 ሊትር	888,275	44,414	755,034	37,752	14,184	2,914	5,674	635
3.4	ከ25001 - 35000 ሊትር	1,322,435	92,570	1,124,074	78,685	14,184	2,914	5,674	635
3.5	ከ35001 - 45000 ሊትር	1,701,693	153,152	1,446,438	130,179	14,184	2,914	5,674	635
3.6	ከ45001 - 55000 ሊትር	ደረጃ ሀ የሚሸጋገር		1,715,663	154,410	-		-	
3.7	ከ55000 ሊትር በላይ			ደረጃ ሀ የሚሸጋገር		-		-	
4	**የእርሻ አገልግሎት ተሸከርካሪዎች**					-		-	
4.1	ኮምባይነር/ሐርቨስተር/ ማከራየት	579,939	28,997	492,948	14,788	7,564	1,041	5,674	635
4.2	ትራክተር/ለእርሻና ተዛማጅ ሥራ/ ማከራየት	463,951	13,919	405,957	12,179	4,728	446	3,310	197
5	**የእህል ወፍጮ በአንድ ቋት**								
5.1	በኤሌክትሪክ የሚሰራ	156,584	4,698						
5.2	በናፍታ ኤሌክትሪክ የሚሰራ	115,988	3,480						
5.3	በናፍታ ሃይል ብቻ የሚሰራ	115,988	3,480						
6	**ሌሎች**								
6.1	የዕቃ ጭነት አገልግሎት የሚሠጥ ጋሪ	93,229	1,865						
6.2	የህዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት የሚሰጥ ጋሪ	80,962	1,619						
6.3	ሞተር ሳይክል	131,257	3,938						

የአማራ ክልል የኮንስትራክሽን ተሽከርካሪ እና ሹፌር ዓመታዊ የቁርጥ ግብር ግምት

ተ.ቁ	የተሽከርካሪ ዓይነት	የንግድ ትርፍ ግብር				ወርሃዊ ደመወዝ እና የሥራ ግብር			
		ከተፈበረኩ ከ1 - 10 ዓመት		ከተፈበረኩ ከ10 ዓመት በላይ		የሾፌር		የረዳት	
		ዓመታዊ የሽያጭ መጠን	ግብር	ዓመታዊ የሽያጭ መጠን	ግብር	ደመወዝ	ግብር	ደመወዝ	ግብር
7	**የኮንስትራክሽን ማሽነሪ**								
7.1	ኤክስካቬተር	1,615,711	145,414	1,003,145	70,220	21,370	5,430	10,992	1948
7.2	ሎደር	1,502,282	135,205	998,765	49,938	14,144	2,900		
7.3	ግሬደር	1,906,455	171,581	1,076,061	75,324	21,370	5,430	10,992	1948
7.4	ሮለር	1,103,459	77,242	726,757	36,338	10,992	1,948		
7.5	ዶዘር	2,249,493	202,454	1,288,384	90,187	21,370	5,430	10,992	1948
7.6	ሩሎ	1,525,995	137,340	1,002,085	70,146	10,992	1,948		
7.7	ዳምትራክ ከ121-150 ኩንታል	1,017,589	71,231	864,954	43,248	10,992	1,948	8,014	1154
7.8	ዳምትራክ ከ151-200 ኩንታል	1,191,783	83,425	1,013,016	70,911	14,144	2,893	8,014	1154
7.9	ገልባጭ	በየአካባቢው በሚጠና የኪራይ ዋጋ መሰረት ግብሩ ይወሰናል።				14,144	2,900	8,014	1154
7.10	ክሬን					19,600	4,810		

7.11	ሻውር ትራክ		12,544	2,413		
7.12	ዳምፐር		9,554	1,539	8,014	1154
7.13	ክሬሸር		14,144	2,900	8,014	1154
7.14	ፒካፕ		9,554	1,539		
7.15	ፎርክሊፍት		10,992	1,948		

ተ.ቁ	የተሸከርካሪ ዓይነት	የንግድ ትርፍ ግብር				የደመወዝ ገቢ ግብር			
		ከተፈበረኩ ከ1 - 15 ዓመት		ከተፈበረኩ ከ15 ዓመት በላይ		የሰዎች ሥራ ግብር			
		ዓመታዊ የሽያጭ መጠን	ግብር	ዓመታዊ የሽያጭ መጠን	ግብር	የሾፌር		የረዳት	
						ደመወዝ	ግብር	ደመወዝ	ግብር
8	**የደረቅ ጭነት መኪናዎች**								
8.1	ከ351 - 400 ኩንታል	2,459,580	221,362	2,090,646	188,158	11,346	2,054	4,728	446
8.2	ከ400 ኩንታል በላይ	3,132,796	281,952	2,662,582	239,632	14,184	2,914	5,674	635
9	**የፈሳሽ ጭነት መኪናዎች**								
9.1	ከ45001 - 55000 ሊትር	2,018,426	181,658	ደረጃ ለ የሆነ		14,184	2,914	5,674	635
9.2	ከ55000 ሊትር በላይ	2,394,052	215,465	2,034,943	183,145	14,184	2,914	5,674	635